Natuurtoets Planmerbo Oostpoort Haarlem

Antea Group

Understanding today.
Improving tomorrow.

projectnummer 0505018.100
concept revisie 00
23 december 2025

www.anteagroup.nl

Natuurtoets Planmerbo Oostpoort Haarlem

projectnummer 0505018.100
concept revisie 00
23 december 2025

Auteur(s)
H. Schaap

Opdrachtgever
Gemeente Haarlem
Postbus 3333
2001 DH HAARLEM

Gecontroleerd
E. Goutbeek

Antea Group is aangesloten bij het
Netwerk Groene Bureaus

datum	beschrijving	vrijgave
23 december 2025	concept	

Inhoudsopgave

1. Inleiding 4
1.1 Aanleiding & planvoornemen 4
1.2 Doel 6
1.3 Leeswijzer 6

2. Effectbeschrijving en -beoordeling 7
2.1 Gebiedsbeschrijving: resultaat terreinbezoek 7
2.2 Effectbepaling voornemen 9
2.3 Soortbescherming 9
2.3.1 Afbakening relevante soortgroepen 9
2.3.2 Vogels 9
2.3.3 Zoogdieren – vleermuizen 14
2.3.4 Zoogdieren –overige zoogdieren 16
2.3.5 Amfibieën 18
2.3.6 Insecten 19
2.3.7 Vaatplanten 19
2.3.8 Zorgplicht 20
2.3.9 Invasieve soorten 21
2.4 Natura 2000 21
2.5 NNN 22
2.6 Overig provinciaal beleid provincie Noord-Holland 22
2.7 Beschermde houtopstanden 23

3. Conclusie & advies 25
3.1 Soortbescherming 25
3.1.1 Zorgplicht 26
3.1.2 Invasieve soorten 27
3.2 Gebiedsbescherming 27
3.2.1 Natura 2000 27
3.2.2 NNN 28
3.2.3 Overig provinciaal beleid 28
3.3 Beschermde houtopstanden bebouwingscontour houtkap 28

Literatuurlijst 29

Bijlage 1 Wettelijk kader 31

Bijlage 2 Methodiek natuurtoets 40

Bijlage 3 Rode lijst soorten uit NDFF 43

1. Inleiding

1.1 Aanleiding & planvoornemen

De zone Oostpoort, waar het deelgebied 'Hart voor Oostpoort' onder valt, is één van de prioritaire ontwikkelzones van de gemeente Haarlem. Het gebied bevindt zich rondom het station Haarlem Spaarnwoude. De zone Oostpoort biedt kansen voor de ontwikkeling van een multimodaal OV-knooppunt én als aantrekkelijke entree voor de stad. Het vormt de "Poort" tussen Haarlem en de metropoolregio, tussen stedelijk gebied en landschap (Natuur Netwerk Nederland). Op stadsniveau biedt de zone Oostpoort grote kansen voor de ontwikkeling van woningbouw en intensivering van de Zuidstrook/Waarderpolder.

Het college heeft op 4 juni 2024 de variant 'Stationsbuurt Oostpoort' vastgesteld als ontwikkelrichting voor de transformatie van het gebied rond station Haarlem Spaarnwoude. In de periode na vaststelling is de ontwikkelrichting 'Stationsbuurt Oostpoort' technisch, ruimtelijk en financieel nader onderzocht. Daar zijn drie ruimtelijke varianten uit voortgekomen. Elk van de varianten is afgezet tegen de beleidsdoelstellingen van de gemeente en afgewogen aan de hand van voor- en nadelen waarna één van de varianten is gekozen. Op die wijze kan het ontwerp-Masterplan gericht worden uitgewerkt.

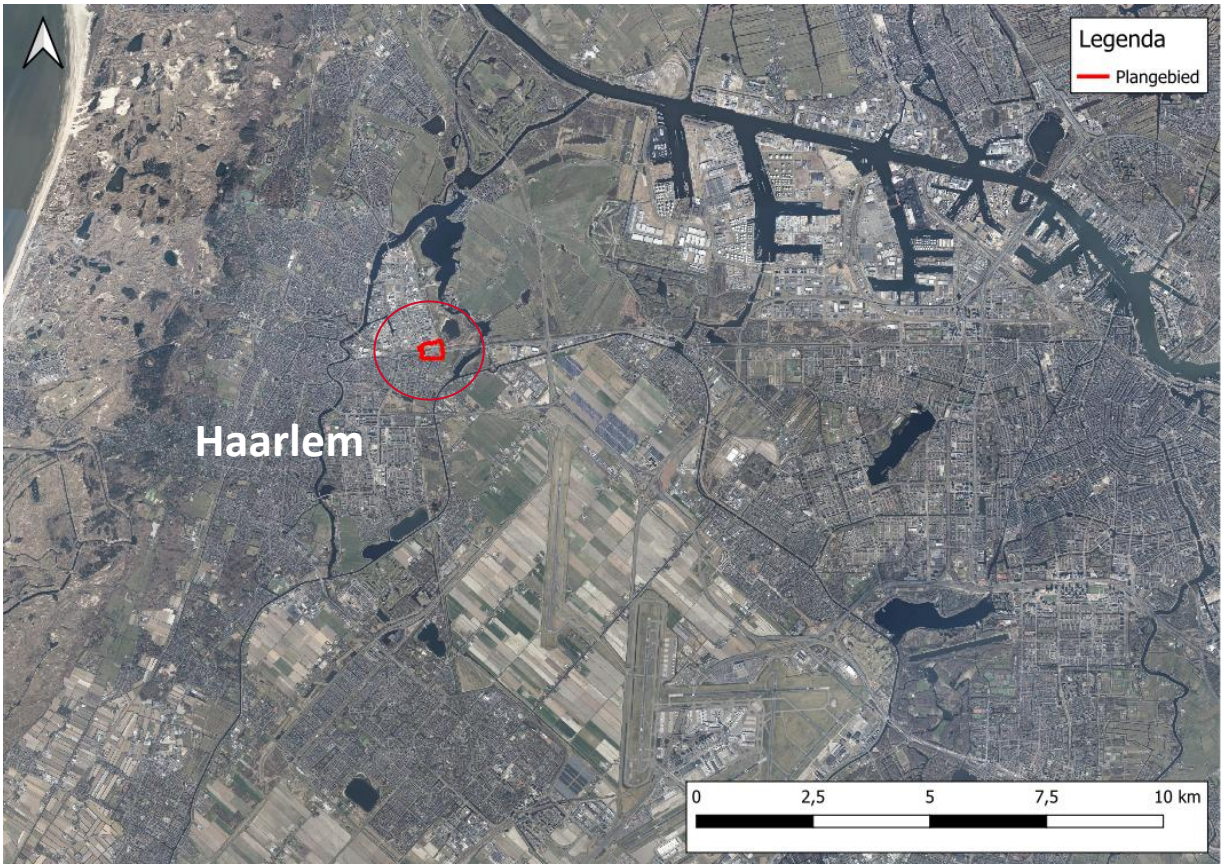
Met de gekozen variant worden in de ontwikkelzone Oostpoort Haarlem plannen voor circa 899 woningen, 9743m2 werkprogramma, 3428m2 voorzieningen, 6201m2 speciaal en 13570m2 parkeren gerealiseerd. Met het opstellen van een masterplan 'Hart voor Oostpoort' neemt de gemeente de regie in het gebied. Er is een ambtelijke en bestuurlijke opdracht om voor de gemeenteraadsverkiezingen van het komend jaar (18 maart 2026) te beschikken over een door het college vastgesteld Masterplan voor het project 'Hart voor Oostpoort'.

Bij ruimtelijke ontwikkelingen moet rekening worden gehouden met beschermde planten- en diersoorten en met beschermde gebieden. Er dient onderzocht te worden of het voornemen effect heeft op beschermde soorten, beschermde gebieden of houtopstanden (Omgevingswet (hierna Ow), Natuurnetwerk Nederland (NNN) en overig (provinciaal) beleid). Ontwikkelingen mogen niet zonder meer plaatsvinden indien deze negatieve gevolgen hebben op beschermde natuurwaarden (soorten, gebieden en/of houtopstanden). Er is daarom inzicht gewenst in de aanwezige beschermde natuurwaarden en de potentiële effecten die op deze beschermde natuurwaarden kunnen optreden door de ontwikkeling. Dit wordt verkend in deze natuurtoets. Daarnaast worden kansen voor het verbeteren van natuurwaarden genoemd.

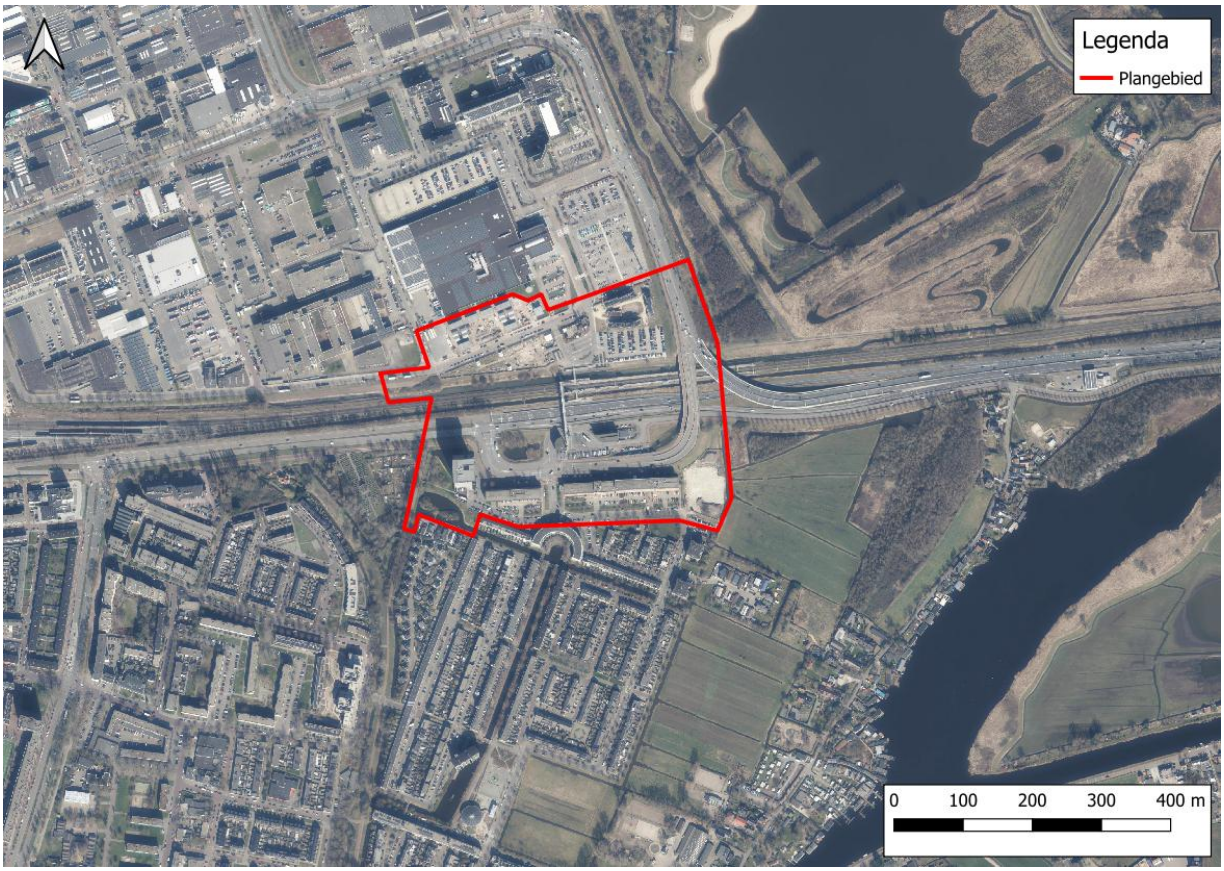
Figuur 1.1 geeft een impressie. In de figuren 1.2 en 1.3 is de ligging van het plangebied weergegeven.

Figuur 1.1. Impressie Programma Hart voor Oostpoort. Bron: Gemeente Haarlem

Figuur 1.2. Globale ligging van het plangebied (rood omkaderd) ten opzichte van de omgeving. Kaart gemaakt met QGIS.

Figuur 1.3. Gedetailleerde ligging van het plangebied (rood omkaderd). Kaart gemaakt in QGIS.

1.2 Doel

Het doel van de natuurtoets is om een goed eerste beeld te krijgen van de (beschermde) natuurwaarden die in het plangebied en de (directe) omgeving aanwezig (kunnen) zijn. Dit gebeurt door het uitvoeren van een bureaustudie en oriënterend terreinbezoek. Op basis hiervan wordt getoetst of op de - in het kader van de Ow beschermde natuurwaarden - als gevolg van de voorgenomen ontwikkeling negatieve effecten kunnen optreden. Daarnaast wordt ingegaan op de eventuele vervolgstappen die noodzakelijk zijn.

1.3 Leeswijzer

De natuurtoets is als volgt opgebouwd:

- Hoofdstuk 1 beschrijft de aanleiding van de natuurtoets en voorgenomen ontwikkeling;
- Hoofdstuk 2 beschrijft het gebied en toetst de (in de omgeving) aanwezige beschermde soorten, beschermde gebieden en houtopstanden aan de omgevingswet en overige beleidskaders
- Hoofdstuk 3 bevat de conclusies en advies over de te nemen vervolgstappen.

In bijlage 1 wordt het wettelijk kader beschreven. In bijlage 2 wordt de methodiek van voorliggende natuurtoets beschreven. In bijlage 3 wordt een overzicht gegeven van bekende waarnemingen van rode lijst soorten in het plangebied.

2. Effectbeschrijving en -beoordeling

In paragraaf 2.1 wordt allereerst een gebiedsbeschrijving van het plangebied gegeven. Vervolgens wordt in paragraaf 2.2 de effectbepaling van het plan gegeven. In paragraaf 2.3 t/m paragraaf 2.7 wordt respectievelijk ingegaan op de aanwezigheid van en toetsing aan beschermde soorten onder de Ow, Natura 2000-gebieden, NNN, overig provinciaal beleid van de provincie Noord-Holland en beschermde houtopstanden onder de Ow.

Indien blijkt dat een onderdeel van paragraaf 2.3 t/m paragraaf 2.7 niet relevant is voor voorliggend planvoornemen, vindt er geen toetsing van het voornemen aan de Ow (of ander relevant beleidskader) van dat onderdeel plaats.

2.1 Gebiedsbeschrijving: resultaat terreinbezoek

Op donderdag 4 december 2025 is vanaf circa 10:30 uur een oriënterend terreinbezoek uitgevoerd door een deskundig ecoloog van Antea Group bij onbewolkt weer, windkracht 2 Bft. met een tempratuur van circa 8 °C. Hierbij zijn bomen geïnspecteerd op de aanwezigheid van boomnesten en holtes. Daarnaast is gecontroleerd op aanwezigheid van potentiële verblijfplaatsen van zoogdieren, zoals aanwezigheid van holen in de grond, takkenhopen en dichte struiken. Ook is gekeken naar de habitat van reptielen, amfibieën en (het potentieel) voorkomen van beschermde plantensoorten binnen het plangebied.

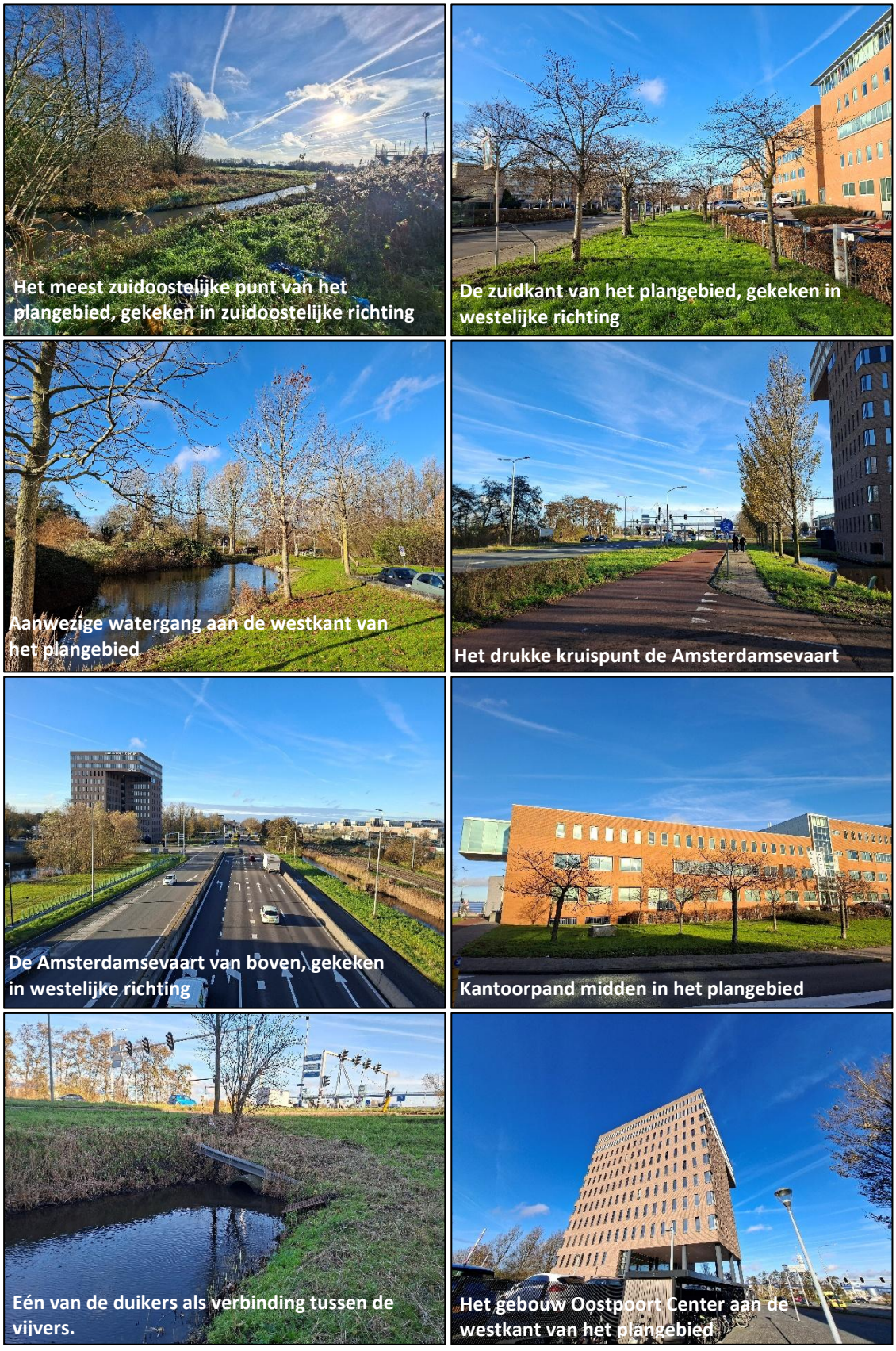
Het plangebied ligt aan de oostelijke rand van de gemeente Haarlem in de Provincie Noord-Holland. Het plangebied wordt doorsneden door het spoor, watergangen en de N200 die overloopt in de Amsterdamsevaart. In en rondom het plangebied is een mix van groen en bedrijven aanwezig, alsmede een busstation. Zuidelijk van het spoor liggen woonwijken. Aan de noordkant van het spoor ligt een bedrijventerrein. Aan de westkant van het plangebied is het centrum van Haarlem gelegen. Het gebied wordt aan de oostkant omsloten door groen en natuurgebieden. De watergangen in het plangebied hebben begroeide oevers met voornamelijk riet. Evenwijdig aan het spoor staan aan beide kanten over een deel van het tracé bomen. De noordzijde van het plangebied, tussen het terrein van IKEA en het spoor, bevat een groenstrook die vooral bestaat uit braamstruweel.

In figuur 2.1 is een impressie gegeven van het plangebied.

De noordzijde van het plangebied

Het plangebied gezien in westelijke richting

Figuur 2.1. Impressie van het plangebied.

2.2 Effectbepaling voornemen

Tijdens de aanlegfase vinden de volgende activiteiten plaats die een effect kunnen hebben op (het leefgebied van) (beschermde) soorten en beschermde gebieden:

- Bomen en struiken worden mogelijk gerooid in het plangebied;
- Realisatie van woningen in het plangebied;
- Realisatie van wegen, fietspaden en groenvoorzieningen;
- Bouwverlichting tijdens de realisatiefase;
- Verstoring door geluid en trilling tijdens de realisatiefase;
- Mogelijke aanleg toegangsweg.

Tijdens de gebruiksfase zijn de volgende activiteiten van toepassing die een effect kunnen hebben op (het leefgebied van) (beschermde) soorten en beschermde gebieden:

- Toename van verkeer in het plangebied;
- Permanente (straat)verlichting;
- Toename van geluid en trillingen.

2.3 Soortbescherming

In de onderstaande paragrafen worden per soortgroep de resultaten van het bureauonderzoek en het oriënterend terreinbezoek beschreven. Indien soortgroepen op basis van het oriënterend terreinbezoek op voorhand kunnen worden uitgesloten vanwege het ontbreken van geschikt biotoop, zijn deze soortgroepen vermeld in paragraaf 2.3.1. Op basis van het bureauonderzoek en het oriënterend terreinbezoek wordt ingegaan op de potentiële effecten die als gevolg van het planvoornemen op potentieel aanwezige beschermde soorten kunnen optreden. Indien negatieve effecten op beschermde soorten niet zijn uit te sluiten, wordt geadviseerd over de te nemen vervolgstappen.

2.3.1 Afbakening relevante soortgroepen

Op basis van de bureaustudie en het verkennend terreinbezoek kan de aanwezigheid van beschermde vissen, reptielen, kreeftachtigen, weekdieren, varens en bladmossen worden uitgesloten. In het gebied ontbreekt voortplantingswater, het is buiten het verspreidingsgebied en het is reeds zeer verstoord. Aanwezigheid van overige soortengroepen (vogels met jaarrond beschermde nesten, algemene broedvogels, zaadplanten, vleermuizen, overige zoogdieren, insecten en amfibieën) kan niet op voorhand worden uitgesloten. Deze soortgroepen worden in de hiernavolgende paragrafen nader beschouwd.

2.3.2 Vogels

Soorten met een jaarrond beschermd nest (categorie 1 t/m 4)

In de onderstaande tabel zijn de waarnemingen van vogels met een jaarrond beschermd nest in de directe omgeving van het plangebied weergegeven.

Tabel 2.1 Overzicht van waargenomen vogelsoorten met een jaarrond beschermd nest in de omgeving van het plangebied (met een straal van 1 km), (NDFF, 2020-2025).

Soort	*Categorie **
Boomvalk	4
Buizerd	4
Gierzwaluw	2
Grote gele kwikstaart	3
Havik	4
Huismus	2
Kerkuil	3
Ooievaar	3
Ransuil	4
Slechtvalk	3
Sperwer	4

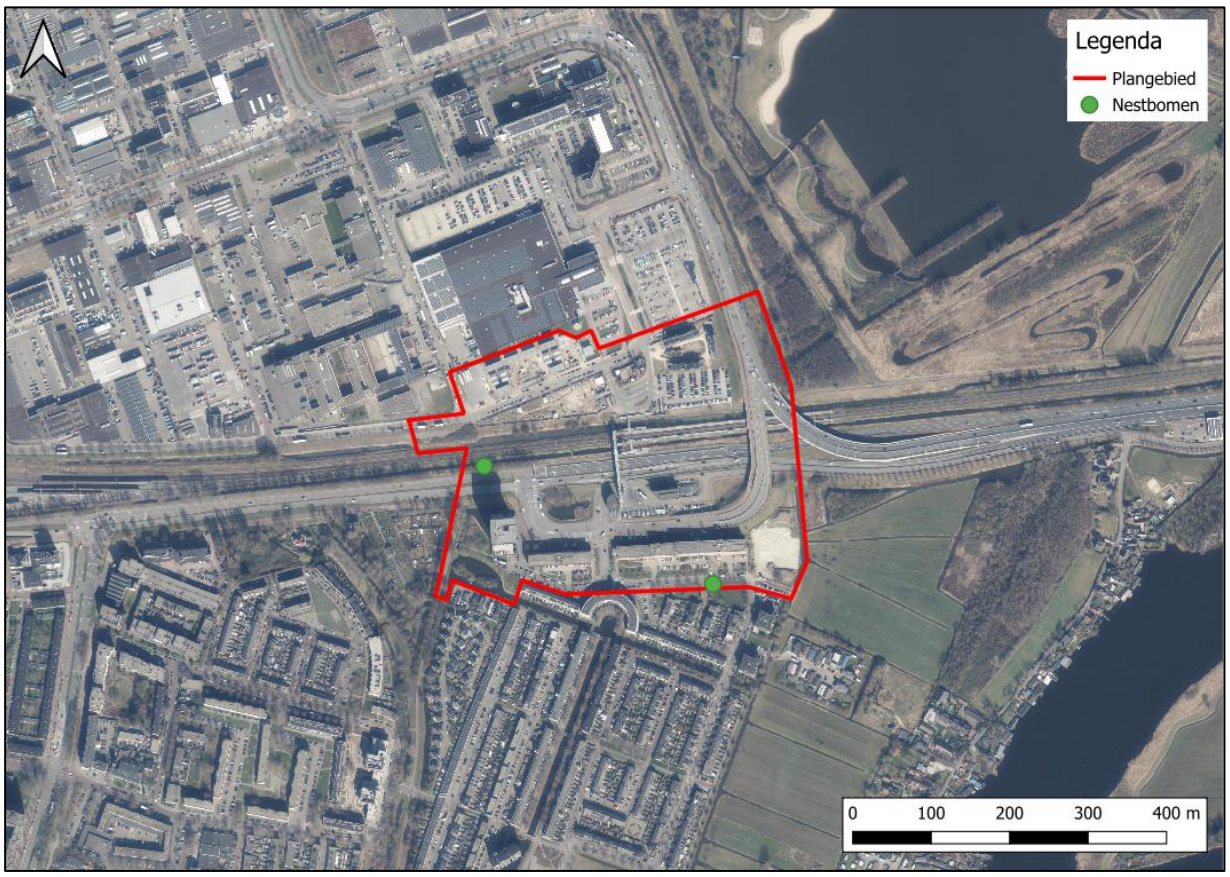
**)categorie 1: Jaarrond gebruikte nesten (steenuil). categorie 2: Zeer honkvaste koloniebroeders of afhankelijk bebouwing. categorie 3: Zeer honkvaste broeders of afhankelijk bebouwing (geen kolonie). categorie 4: Vogels die ieder jaar terugkeren naar specifiek nest.*

Zoals blijkt uit de bureaustudie is een aantal vogelsoorten waargenomen in de omgeving van het plangebied waarvan de broedplaatsen jaarrond beschermd zijn en waar bij verwijdering of aantasting van de vaste rust- en verblijfplaats, alsook bij wezenlijke aantasting van de functionele leefomgeving, altijd omgevingsvergunning flora- en fauna-activiteit moet worden aangevraagd. Dit zijn boombroedende soorten (zoals boomvalk, buizerd, havik, sperwer en ransuil), gebouwbroedende soorten (zoals huismus en gierzwaluw) en overige soorten (grote gele kwikstaart, slechtvalk, ooievaar en kerkuil).

Boombroedend
Het terreinbezoek is uitgevoerd in de maand december waardoor veel bomen hun blad verloren zijn, met als gevolg dat nesten goed zichtbaar worden. De bomen zijn grondig geïnspecteerd op de aanwezigheid van takkennesten die potentieel toebehoren tot boombroedende soorten vogels met een jaarrond beschermd nest. Tijdens het terreinbezoek zijn in het plangebied meerdere kleine takkennesten in bomen aangetroffen, maar niet toebehoren aan boombroedende soorten met een jaarrond beschermd nest. De bomen zijn nog onvoldoende groot om geschikte nestplaatsen te bieden aan deze soorten en ook waren de takkennesten van klein formaat. Langs de noordkant van het spoort is een open terrein aanwezig. Dit gebied kan als foerageergebied fungeren voor roofvogels. De soorten kunnen dus foeragerend worden waargenomen in het plangebied. Echter is de afmeting van het geschikte foerageergebied klein. In de omgeving is met name aan de noordoostelijke zijde van het plangebied meer geschikt foerageergebied aanwezig. De aanwezigheid van nestplaatsen van boombroedende met een jaarrond beschermd nest kan in (de directe omgeving van) het plangebied worden uitgesloten.

Figuur 2.2. Enkele waargenomen takkennesten (rood omcirkeld) in bomen in het plangebied, maar niet toebehoren aan soorten met een jaarrond beschermd nest. Bron achtergrond: ESRI, luchtfoto 2025.

Figuur 2.3. Weergave van de locaties van de twee gevonden nesten tijdens het terreinbezoek. Bron achtergrond: ESRI, luchtfoto 2025.

Gebouwbroedend
De huismus en gierzwaluw zijn soorten die voornamelijk ik gebouwen broeden. De huismus broedt over het algemeen in stedelijk gebied in uiteenlopende holtes, meestal onder of rondom dakpannen (BIJ12, 2023a). De gierzwaluw nestelt in (hoge) bebouwing in donkere holtes in ventilatieschachten, spleten in muren, onder dakpannen en in kerktorens (BIJ12, 2023a). Er zijn in het plangebied geen gebouwen aanwezig die voor deze soorten als potentieel geschikte nestlocaties bieden. De woningen met dakpannen zijn ongeschikt, er zijn geen kieren of holtes waargenomen waaronder de huismus kan broeden. De hoge gebouwen hebben geen openingen of ruimte voor gierzwaluwen om naar binnen te vliegen, dus ook deze gebouwen zijn ongeschikt. De soorten zijn ook niet waargenomen tijdens het terreinbezoek. Het planvoornemen heeft geen effect op de gebouwbewonende soorten met een jaarrond beschermd nest, zoals de huismuis en gierzwaluw.

Overige soorten
Slechtvalk
De slechtvlak broedt in het stedelijk gebied vaak in nestkasten op hoge gebouwen. Er zijn geen nestkasten aanwezig van de slechtvalk binnen het plangebied. Op kleine afstand van het plangebied, in de oude PTT-toren is een slechtvalkkast aanwezig. Deze kast is in gebruik, waardoor deze soort kan worden waargenomen in het plangebied. Een slechtvalk jaagt in het stedelijk gebied voornamelijk op duiven, welke in het plangebied ruimschoots te vinden zijn. De gebouwen binnen het plangebied bieden geen geschikte nestplaatsen. Het voorkomen van jaarrond beschermde nesten van slechtvalken binnen het plangebied is hiermee uitgesloten.

Kerkuil
De kerkuil komt voor in (kleinschalig agrarisch) cultuurland met gras- en bouwlanden met kruidenrijke akkerranden, houtwallen, heggen of bosjes. Kerkuilen broeden vooral in de hoge, donkere en tochtvrije delen van boerenschuren, kerken, kastelen en torens. De kerkuil broedt tegenwoordig in ongeveer 90 procent van de gevallen in nestkasten die in deze gebouwen zijn geplaatst. Er zijn tijdens het terreinbezoek in het plangebied geen sporen gevonden die duiden op het voorkomen van kerkuil. Er zijn ook geen nestkasten aanwezig. De voorwaarden die deze soorten stellen aan de leefomgeving worden in het plangebied onvoldoende gevonden.

Ten oosten van Haarlem is meer geschikt leefgebied voor deze soort aanwezig. Voorkomen van nestlocaties van de kerkuil in het plangebied is hiermee uitgesloten.

Ooievaar
De ooievaar komt voor in extensief beheerde weilanden in veenweidegebieden en uiterwaarden met een hoge waterstand. In het plangebied is geen geschikt biotoop aanwezig. Ook zijn er binnen het plangebied geen nesten waargenomen van deze soort. Het voorkomen van nesten van deze soort in het plangebied is daarmee uitgesloten.

Grote gele kwikstaart
De grote gele kwikstaart nestelt langs snelstromende beken in natuurlijke oevers of onder bruggen en aan gebouwen. Het merendeel broedt in het oosten van Nederland en Zuid-Limburg, maar vooral na series zachte winters zijn ook elders broedvallen mogelijk. Op basis van het terreinbezoek kan worden geconcludeerd dat er geen geschikt biotoop aanwezig is voor deze soort. Voorkomen van jaarrond beschermde nesten van de grote gele kwikstaart in het plangebied is hiermee uitgesloten.

Er is geen sprake van een overtreding van een verbodsbepaling uit de Ow wat betreft jaarrond beschermde nesten (categorie 1 t/m 4).

Soorten met een mogelijk jaarrond beschermd nest (categorie 5)
In de onderstaande tabel zijn de waarnemingen van vogels met een mogelijk jaarrond beschermd nest in de directe omgeving van het plangebied weergegeven.

Tabel 2.2 Overzicht van waargenomen vogelsoorten met een mogelijk jaarrond beschermd nest in de omgeving van het plangebied (met een straal van 1 km) (NDFF, 2020-2025).

Soort	*Categorie *)*
Blauwe reiger	5
Boerenzwaluw	5
Bonte vliegenvanger	5
Boomklever	5
Boomkruiper	5
Bosuil	5
Ekster	5
Groene specht	5
Grote bonte specht	5
Huiszwaluw	5
IJsvogel	5
Koolmees	5
Oeverzwaluw	5
Pimpelmees	5
Spreeuw	5
Torenvalk	5
Zwarte kraai	5
Zwarte mees	5
Zwarte roodstaart	5

**categorie 5: Honkvaste broeders, maar voldoende flexibel*

Tijdens het terreinbezoek zijn meerdere categorie-5 soorten waargenomen (zwarte kraai, ekster, spreeuw en stadsduif). Nesten van de categorie 5-vogelsoorten zijn alleen jaarrond beschermd als zwaarwegende feiten of ecologische omstandigheden dat rechtvaardigen. Dit laatste is op het plangebied niet van toepassing. Er zijn geen categorie 5 soorten te verwachten die zeldzaam zijn in de omgeving of onvoldoende nestgelegenheid hebben in de omgeving. Derhalve zijn er geen zwaarwegende feiten of ecologische omstandigheden die jaarronde bescherming rechtvaardigen. De categorie 5-soorten vallen daarmee onder de bescherming van algemene broedvogels.

Algemene broedvogels
Tijdens het terreinbezoek zijn enkele algemene broedvogels waargenomen (zwarte kraai, ekster, spreeuw en stadsduif). De bosschages, bomen en gebouwen in het plangebied bieden nestgelegenheid aan deze soorten.

Alle in gebruik zijnde nesten van vogelsoorten in Nederland zijn beschermd onder de Ow (artikel 11.37 Bal). Indien nesten aanwezig zijn, mogen deze tijdens de broedperiode (en wanneer deze in gebruik zijn) niet verwijderd of verstoord worden. Met de meeste broedvogels kan echter in het algemeen relatief eenvoudig rekening worden gehouden door eventuele werkzaamheden niet uit te voeren in het broedseizoen (circa maart tot en met juli) en indien concrete broedgevallen aanwezig zijn. Op deze wijze zijn geen belemmeringen vanuit de Omgevingswet aan de orde.

Indien het niet mogelijk is om buiten het broedseizoen om te werken dan dient het plangebied (waar de werkzaamheden plaatsvinden) vóór het broedseizoen ongeschikt gemaakt te worden voor (broed)vogels. Mocht dit niet mogelijk zijn dan dient voorafgaand aan de werkzaamheden het plangebied gecontroleerd te worden op de aanwezigheid van broedvogels door een deskundig ecoloog. Indien vastgesteld wordt dat sprake is van actuele broedgevallen binnen het plangebied, kunnen locatiespecifieke maatregelen worden voorgesteld en/of wordt het plangebied niet vrijgegeven en dienen de werkzaamheden uitgesteld te worden totdat het nest niet meer in gebruik is.

Figuur 2.4. Links het nest van een houtduif en rechts een zeer geschikte broedlocatie voor stadsduiven en/of zwarte kraaien.

Vervolgstappen algemene broedvogels:

- Werken buiten het vogelbroedseizoen (circa maart tot en met juli)

Indien het niet mogelijk is om buiten het vogelbroedseizoen de werkzaamheden uit te voeren, dan zijn de volgende maatregelen van toepassing

- Ongeschikt maken van het plangebied, bijvoorbeeld door het kortmaaien van vegetatie (vegetatie kort snoeien en/of maaien) voor de start van het broedseizoen;
- De werkzaamheden opstarten vóór het broedseizoen en continueren gedurende het broedseizoen;
- Indien dit niet mogelijk is dient een controle op broedvogels door een ecoloog plaats te vinden.

2.3.3 Zoogdieren – vleermuizen

In de onderstaande tabel zijn de waarnemingen van vleermuizen in de directe omgeving van het plangebied weergegeven.

Tabel 2.3 Overzicht van waargenomen vleermuizen in de omgeving van het plangebied (met een straal van 1 km) (NDFF, 2020-2025).

Soort	*Beschermingsregime* Artikel 11.46 Bal
Gewone dwergvleermuis	X
Kleine dwergvleermuis	X
Laatvlieger	X
Meervleermuis	X
Rosse vleermuis	X
Ruige dwergvleermuis	X

Voor vleermuizen zijn drie functies van het leefgebied te onderscheiden die van groot belang zijn. Dit zijn verblijfplaatsen, vliegroutes en foerageergebied. Foerageergebieden en vliegroutes zijn alleen beschermd als deze van essentieel belang zijn voor het functioneren van de verblijfplaats, zogenaamde essentiële foerageergebieden en essentiële vliegroutes. Deze drie onderdelen (verblijfplaatsen, essentiële vliegroutes en essentieel foerageergebied) worden hieronder nader beschouwd.

Verblijfplaatsen

Vleermuizen kunnen hun verblijfplaats in gebouwen of bomen (of beide) hebben. Gebouwbewonende vleermuizen verblijven met name in spouwmuren, onder dakbetimmering, achter boeiboorden of op zolders. Boombewonende vleermuizen verblijven in gaten, holen of scheuren van voornamelijk grote bomen.

In de bomen zijn geen holtes aanwezig die verblijfplaatsen bieden aan vleermuizen vanwege de soortsamenstelling en de leeftijd van de bomen. Verblijfplaatsen van boombewonende vleermuizen kunnen worden uitgesloten.

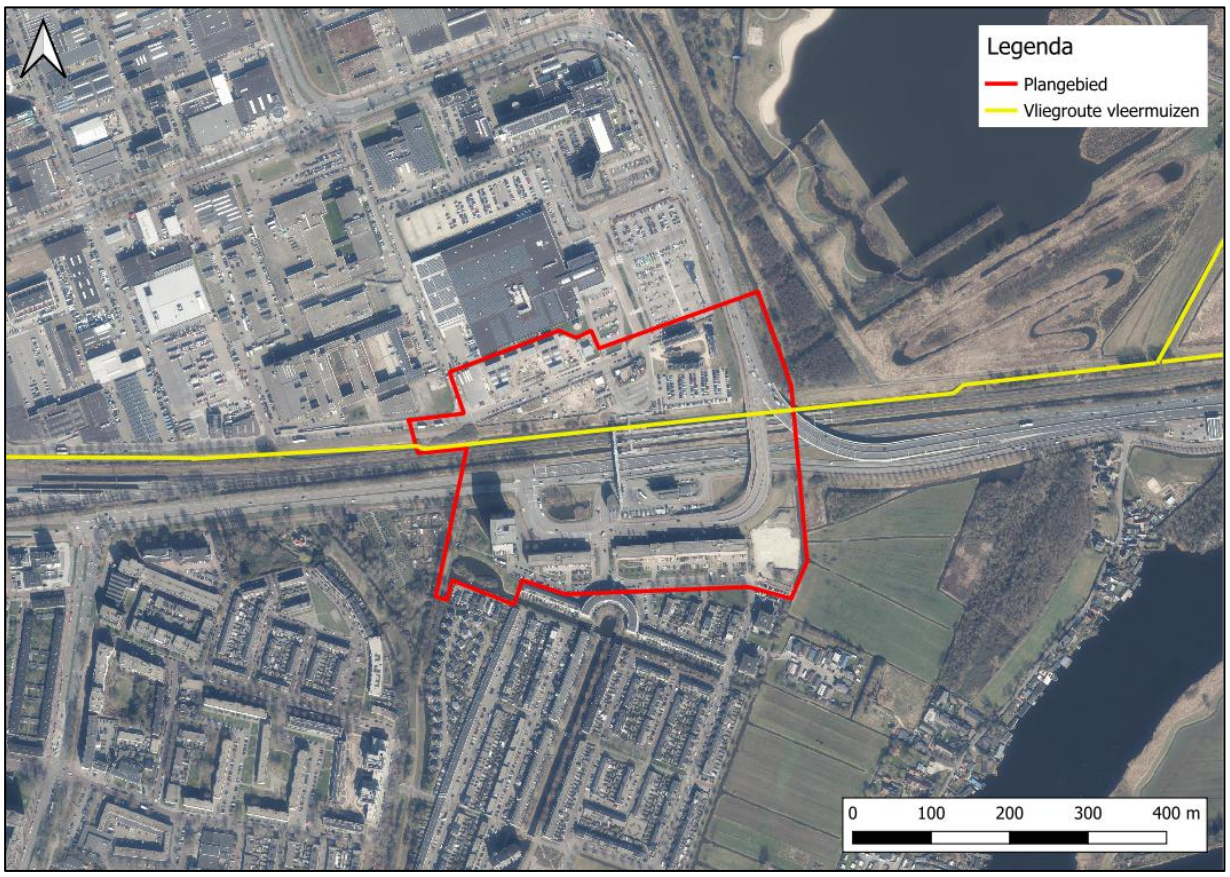
In het plangebied zijn ook geen gebouwen aanwezig met potentiële verblijfplaatsen van gebouwbewonende soorten. Er zijn geen gebouwen met ruimtes, kieren en betimmeringen aanwezig die geschikt zijn als vaste rust- en verblijfplaatsen voor gebouwbewonende vleermuizen of die vleermuizen toegang bieden tot een gebouw.

Door het ontbreken van zowel geschikte gebouwen als bomen in het plangebied is er geen effect op de verblijfplaatsen van vleermuizen en kan verstoring worden uitgesloten.

Essentiële vliegroutes

Vliegroutes van vleermuizen betreffen (vaak) lijnvormige elementen in het landschap die als verbinding tussen verblijfplaatsen en foerageergebied fungeren.

In het plangebied zijn geschikte locaties voor (essentiële) vliegroutes van vleermuizen aangetroffen. Het plangebied wordt doorsneden door het treinspoor, met aan weerskanten (smalle) watergangen en bomenrijen. Het is nog niet duidelijk of en welke bomen gekapt gaan worden. De smalle watergangen zijn lijnvormig element in het landschap die potentieel als vliegroute dienen. Wanneer bomen en groen gekapt en gerooid worden heeft dit mogelijk effect op de functie van de (essentiële) vliegroute. Om deze reden dient een nader onderzoek te worden uitgevoerd om meer inzicht te verkrijgen over het gebruik van deze watergang en de mogelijk te kappen bomen als vliegroute conform het meest recente vleermuisprotocol (NGB,2021)

Figuur 2.5. Weergave van potentiële (essentiële) vliegroute in het plagbied. De vliegroute wordt (mogelijk) aangetast door het planvoornemen. Bron achtergrond: ESRI, luchtfoto 2025.

Vervolgstappen vliegroutes vleermuizen

Om aan te tonen of de watergang met bomenrij een (essentiële) vliegroute betreft:
- Tweemaal een bezoek van 2 uur in de periode 15 april tot 15 september;
- Minimaal een bezoek in de kraamperiode (15 mei-15 juli);
- Periode tussen de bezoeken: tenminste 8 weken (NGB, 2021).

Indien aanwezigheid wordt aangetoond en de bomenrij en watergang worden verwijderd:
- Vergunningsaanvraag (doorlooptijd circa 8 weken. Het bevoegd gezag kan de beslistermijn eenmalig met maximaal 6 weken verlengen).

Essentieel foerageergebied

Foerageergebied van vleermuizen betreft locaties waar vleermuizen hun voedsel verzamelen. Dit kunnen uiteenlopende gebieden zijn.

In het plangebied is sprake van opgaande begroeiing. Daarbij is geen sprake van unieke beplanting en/of structuren die enkel in het plangebied aanwezig zijn. Bij eventuele verwijdering van deze begroeiing blijft in de directe omgeving van het plangebied voldoende beschut en geschikt foerageergebied over. In het natuurgebied aan de noordoostzijde van het plangebied is voldoende foerageergebied aanwezig. De aanwezigheid van essentieel foerageergebied kan worden uitgesloten.

2.3.4 Zoogdieren –overige zoogdieren

In de onderstaande tabel zijn de waarnemingen van overige soorten zoogdieren in de directe omgeving van het plangebied weergegeven.

Tabel 2.4. Overzicht van waargenomen zoogdieren in de omgeving van het plangebied (met een straal van 1 km) (NDFF, 2020-2025).

Soort	***Beschermingsregime***		
	Art. 11.46 Bal	Art. 11.54 Bal en Bijlage IX	Art. 11.54 Bal en Bijlage IX Vrijgestelde zoogdieren
Boommarter*		X	
Bosmuis			X
Dwergmuis			X
Egel			X
Haas			X
Hermelijn		X	
Huisspitsmuis			X
Konijn			X
Ree			X
Rosse woelmuis			X
Veldmuis			X
Vos			X
Wezel		X	
Woelrat			X

** Gezien de geschiktheid van het plangebied wordt naast de boommarter ook de steenmarter meegenomen. Tevens worden deze twee soorten vaak met elkaar verward.*

Boommarter en steenmarter

De boommarter leeft bij voorkeur in bossen. Als behendige klimmer en springer kan hij zijn leefgebied vanaf de grond tot in boomtoppen benutten. Veelal wordt aangenomen dat de boommarter voorkomt in oudere (loofbossen). In Nederland komt de boommarter ook voor in allerlei typen en leeftijden bos (Zoogdierenvereniging, 2025). De steenmarter komt vooral voor in parklandschap, maar ook in bosloze gebieden, steengroeven en rotsige hellingen. De steenmarter heeft een voorkeur voor gebieden met kleinschalige landbouw, met oude schuren, heggen en geriefhoutbosjes. Daarbij is de aanwezigheid van elementen zoals groenstroken, heggen, bosjes, greppels en bermen van beland (Zoogdierenvereniging, 2025).

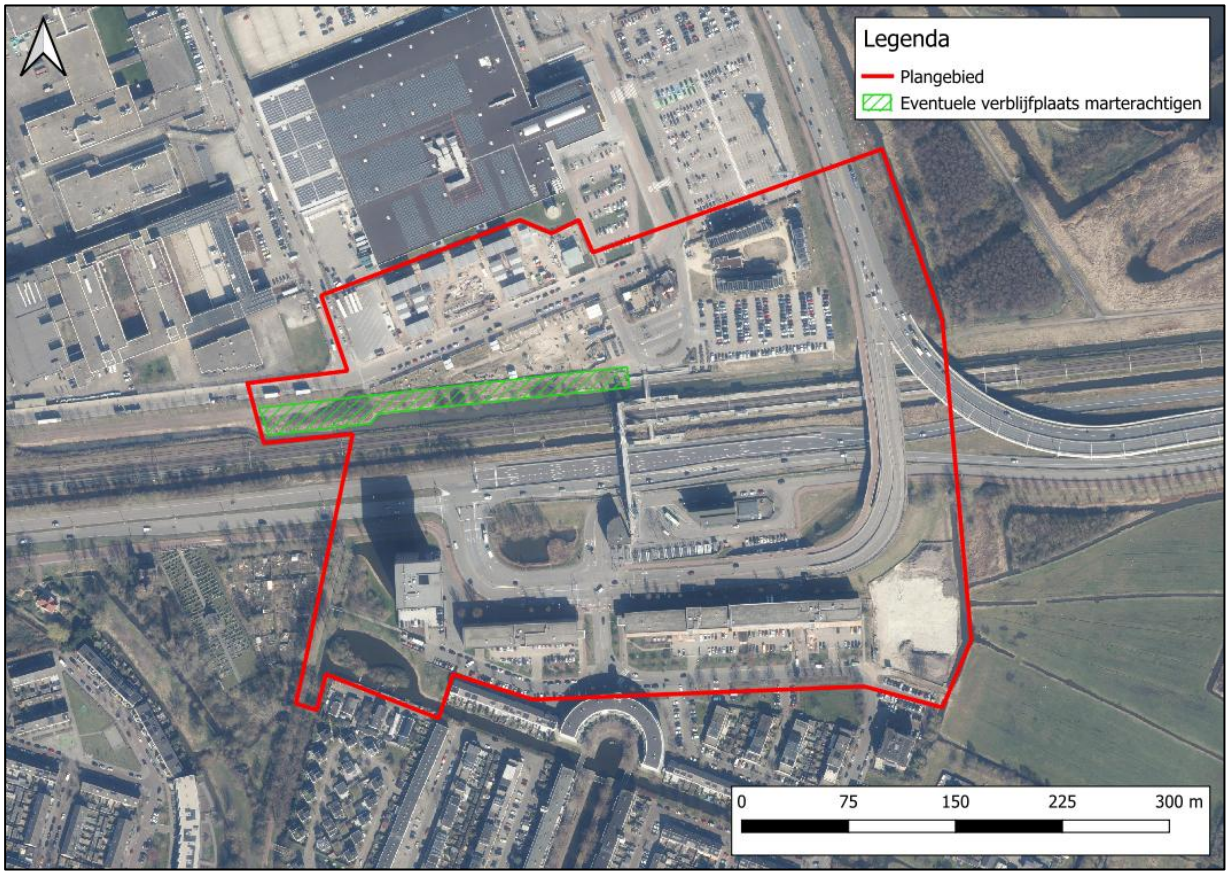
Binnen het NDFF zijn aan de oostzijde van het plangebied enkele waarnemingen bekend van de boommarter. Dit zijn allemaal waarnemingen langs de A200 en betreffen verkeersslachtoffers. Er zijn geen waarnemingen van de steenmarter bekend, maar kijkende naar het plangebied kan de aanwezigheid van deze soort niet uitgesloten worden. Aan de noordzijde van het plangebied is via het Veerpad een verbinding met het oostelijk gelegen natuurgebied. Via bosjes en braamstruweel zijn deze onderling met elkaar verbonden. Mogelijkheid bestaat dat deze soorten via deze verbindingen kunnen verplaatsen naar de geschikte bosjes in het plangebied. Het grote braamstruweel aan de noordwestzijde van het plangebied kan dienen als potentiële verblijfplaats voor zowel steenmarter als boommarter. Door de voorgenomen werkzaamheden wordt dit struweel mogelijk (gedeeltelijk of in zijn geheel) weggehaald. Dit is in strijd met de Art. 11.54 Bal. Het voorkomen van de boom- of steenmarter in dit struweel kan niet worden uitgesloten. Het voorkomen van de steenmarter en boommarter in dit struweel dient daarom nader onderzocht te worden wanneer deze verwijderd of gesnoeid wordt. De vervolgstappen zijn in onderstaand kader aangegeven.

Vervolgstappen steenmarter/boommarter
Indien struweel wordt aangetast en/of gerooid:
- Nader onderzoek uitvoeren op de aanwezigheid van steenmarter/boommarter in het plangebied;
- Voor het naderonderzoek worden wildcamera's geplaatst voor minimaal 6 weken in de actieve periode van de soort tussen 1 juni en 15 november.

Indien aanwezigheid wordt aangetoond en het braamstruweel wordt verwijderd:
- Vergunningsaanvraag (doorlooptijd circa 8 weken. Het bevoegd gezag kan de beslistermijn eenmalig met maximaal 6 weken verlengen).

Figuur 2.6. Geschikt braamstruweel wat via het Veerpad in verbinding staat met oostelijk gelegen natuurgebied.

Figuur 2.7. Weergave van potentiële verblijfplaats (kleine) marterachtigen in het plangebied. Bron achtergrond: ESRI, luchtfoto 2025.

Kleine marterachtigen (bunzing, wezel en hermelijn)

De bunzing, hermelijn en wezel zijn soorten die behoren tot de kleinere marterachtigen. Deze twee soorten komen voor in een breed scala aan habitattypen. Alle drie de soorten hebben een voorkeur voor kleinschalige en gevarieerde cultuurlandschappen, met daarin bosjes, sloten, ruigtes en takkenhopen. Deze soorten jagen voornamelijk op muizen, al worden ook amfibieën, eieren en vruchten gegeten. Als verblijfplaatsen gebruiken deze soorten takkenhopen, holen, boomholtes of steenhopen. Het territorium van de soorten verschilt, ook afhankelijk van geslacht. Een wezel heeft een gemiddelde territoriumgrootte van 1 tot 25 hectare. De territoriumgrootte van een hermelijn verschilt tussen de circa 4 tot 50 ha groot. De territoriumgrootte van de bunzing varieert tussen 8 tot 1000 hectare. De grootte is sterk afhankelijk van het voedselaanbod (Zoogdierenvereniging, 2023).

Binnen het plangebied zijn aan de noordwestzijde van het plangebied dichte braamstruwelen aanwezig die kunnen dienen als verblijfplaats voor bunzing, hermelijn of wezel. De aanwezigheid van de bunzing, hermelijn of wezel kan binnen het plangebied niet worden uitgesloten. Door de voorgenomen werkzaamheden wordt het braamstruweel gedeeltelijk of geheel verwijderd. Dit is in strijd met de Wnb (Art. 3.10.). Om zeker te zijn dat het plangebied een onderdeel is van de bunzing, hermelijn of wezel, dient nader onderzoek te worden uitgevoerd in de periode van mei – oktober.

Vervolgstappen kleine marterachtigen
Indien struweel wordt aangetast en/of gerooid:
- Nader onderzoek uitvoeren of een habitatbeoordeling voor de kleine marterachtigen volgens het kennisdocument van BIJ12 (2024b);
- Voor het nader onderzoek worden struikrovers geplaatst voor minimaal 6 weken in de actieve periode van de soort tussen 1 juni en 15 november.

Indien aanwezigheid wordt aangetoond en het braamstruweel wordt verwijderd:
- Vergunningsaanvraag (doorlooptijd circa 8 weken. Het bevoegd gezag kan de beslistermijn eenmalig met maximaal 6 weken verlengen).

Vrijgestelde soorten zoogdieren in het kader van ruimtelijke ontwikkelingen

Er is binnen het plangebied biotoop aanwezig voor algemeen voorkomende (vrijgestelde) soorten als bosmuis, dwergmuis, egel, haas, huisspitsmuis, konijn, ree, rosse woelmuis, veldmuis, vos en woelrat. Het plangebied kan habitat vormen voor deze soorten. Door de voorgenomen werkzaamheden kunnen negatieve effecten op deze soorten optreden. Binnen de Provincie Noord-Holland geldt een vrijstelling voor deze algemene soorten bij ruimtelijke ontwikkelingen. Wel is voor deze soorten de zorgplicht van toepassing. Dit houdt in de negatieve effecten zo veel als mogelijk dienen te worden voorkomen dan wel beperkt. In paragraaf 2.3.8 wordt nader ingegaan op maatregelen die in het kader van de zorgplicht genomen kunnen worden.

2.3.5 Amfibieën

In de onderstaande tabel zijn de waarnemingen van amfibieën in de directe omgeving van het plangebied weergegeven.

Tabel 2.5 Overzicht van waargenomen amfibieën in de omgeving van het plangebied (met een straal van 1 km) (NDFF, 2020-2025).

Soort	***Beschermingsregime***		
	Art. 11.46 Bal	Art. 11.54 Bal en Bijlage IX	Art. 11.54 Bal en Bijlage IX Vrijgestelde amfibieën
Bastaardkikker			X
Bruine kikker			X
Gewone pad			X
Kleine watersalamander			X
Rugstreeppad	*X*		

Rugstreeppad

De rugstreeppad is een soort die voornamelijk voorkomt in pionierhabitats, zoals zandafgravingen, landbouwgebieden, braakliggende terreinen, rivierengebied en duingebieden. Een voorwaarde is dat er een zanderige bodem aanwezig moet zijn om zich in te kunnen graven of elementen om onder te schuilen. Tijdens het voortplantingsseizoen zoekt de rugstreeppad ondiepe (tijdelijke) wateren op om te kunnen gebruiken als voortplantingswater (BIJ12, 2017a).

In de omgeving van het plangebied zijn enkele waarnemingen van de soort bekend (NDFF). Tijdens het terreinbezoek zijn enkele watergangen en vijvers geïnspecteerd, deze liggen aan de zuidwestzijde van het plangebied. Er is geconstateerd dat deze vijvers met elkaar verbonden zijn door middel van meerdere duikers. Hiermee is de aanwezigheid van vis zeer aannemelijk en betreft het geen stilstaand water, waarmee voortplantingswater voor de rugstreeppad kan worden uitgesloten. Ook is er geen geschikt overwinterhabitat voor de rugstreeppad gevonden, mede door het ontbreken van voortplantingswater in de buurt. Het planvoornemen heeft geen effect op zowel voortplantingshabitat als overwinterhabitat van de rugstreeppad.

Verder vervolgstappen zijn niet benodigd. Er is geen sprake van een overtreding van een verbodsbepaling uit de Ow.

Vrijgestelde amfibieën in het kader van ruimtelijke ontwikkelingen

Er is binnen het plangebied wel biotoop aanwezig voor de algemeen voorkomende (vrijgestelde) soorten als bruine kikker, bastaardkikker, gewone pad en kleine watersalamander. Deze kunnen tijdens de actieve periode (circa eind februari t/m oktober) in het plangebied aanwezig zijn. Door de voorgenomen werkzaamheden kunnen negatieve effecten op deze soorten optreden. Binnen de provincie Noord-Holland geldt een vrijstelling voor deze algemene soorten bij ruimtelijke ontwikkelingen. Wel is voor deze soorten de zorgplicht van toepassing. Dit houdt in de negatieve effecten zo veel als mogelijk dienen te worden voorkomen dan wel beperkt. In paragraaf 2.3.8 wordt nader ingegaan op maatregelen die in het kader van de zorgplicht genomen kunnen worden.

2.3.6 Insecten

In de onderstaande tabel zijn de waarnemingen van insecten in de directe omgeving van het plangebied weergegeven.

Tabel 2.1 Overzicht van waargenomen reptielen in de omgeving van het plangebied (met een straal van 1 km) (NDFF, 2020-2025).

Soort	***Beschermingsregime***	
	Art. 11.46 Bal	Art. 11.54 Bal en Bijlage IX
Grote vos		X

Grote Vos

De grote vos leeft met name in vochtige open bossen, bosranden, boomgaarden en andere plekken met grote vrijstaande waardbomen. De vlinder overwintert in holle bomen of stapels hout. De eitjes worden door het vrouwtje afgezet op de bovenste takken van hoge, vrijstaande bomen. De waardplanten van deze soort zijn onder andere iep, zoete kers en enkele wilgensoorten (Vlinderstichting, 2025).

In de omgeving van het plangebied is één waarneming van de soort bekend. In het plangebied is goed gekeken naar de verschillende boomsoorten die aanwezig zijn, dit zijn vooral populieren, essen en elzen. Er zijn geen waardbomen in het plangebied aanwezig. Er is onvoldoende geschikt biotoop voor de soort. Aanwezigheid van de grote vos kan worden uitgesloten. Een overtreding van de verbodsbepalingen uit de Ow is daarmee niet aan de orde wat betreft de grote vos.

2.3.7 Vaatplanten

In de onderstaande tabel zijn de waarnemingen van vaatplanten in de directe omgeving van het plangebied weergegeven.

Tabel 2.7 Overzicht van waargenomen insecten in de omgeving van het plangebied (met een straal van 1 km) (NDFF, 2020-2025).

Soort	***Beschermingsregime***	
	Art. 11.46 Bal	Art. 11.54 Bal en Bijlage IX
Wilde ridderspoor		X

Wilde ridderspoor

Wilde ridderspoor is te vinden op matig voedselrijke kalkhoudende zandige klei in wintergraanakkers en op ruderale omgewerkte terreinen op kalkgrond. Het is adventief op plekken waar graan wordt overgeslagen en komt voor op stroomruggen. Deze paarsbloeiende plant is zeer sterk achteruitgegaan en tegenwoordig alleen hier en daar nog te vinden vooral langs Maas en IJssel. Het gebruik van chemische bestrijdingsmiddelen en de toegenomen bemesting zijn hiervan de oorzaak (Floron, 2025).

In het plangebied is één waarneming bekend van wilde ridderspoor. Gezien de natuurlijke verspreiding van de soort kan worden geconcludeerd dat de waarneming in het aangegeven plangebied een ingezaaid exemplaar betreft. Er is daarom geen sprake van een overtreding van de verbodsbepalingen uit de Ow.

Overige beschermde insecten

Op basis van het terreinbezoek worden overige beschermde insecten in het plangebied niet verwacht door het ontbreken van geschikt biotoop.

2.3.8 Zorgplicht

In het plangebied kunnen zoogdieren (o.a. bosmuis, dwergmuis, egel, haas, huisspitsmuis, konijn, ree, rosse woelmuis, veldmuis, vos en woelrat) en amfibieën (bruine kikker, bastaardkikker, gewone pad en kleine watersalamander) voorkomen. Deze soorten vrijgesteld van de vergunningsplicht voor de Omgevingswet (Ow) in het kader van ruimtelijke ontwikkelingen. Wel is de zorgplicht van toepassing. Zo moet een initiatiefnemer een beeld hebben van de (bijzondere) natuurwaarden op en nabij het plan- of projectgebied. In het kader van de specifieke zorgplicht dient een initiatiefnemer in het geval van verslechterende effecten actief te anticiperen op het voorkomen of verzachten van deze effecten.

Onder de Ow dient onder andere extra aandacht besteed te worden aan soorten van de Rode Lijsten. Provincies kunnen onder de Ow beleidskaders opstellen over hoe en met welke soorten (van de Rode Lijsten) rekening dient te worden gehouden in het kader van de Zorgplicht. Vooralsnog zijn deze aanvullende beleidskaders nog niet opgesteld. In de voorliggende rapportage is daarom gekozen voor het opnemen van waarnemingen van de Rode Lijst soorten in de NDFF in het plangebied. De Rode Lijst soorten waarvan waarnemingen in de NDFF bekend zijn, zijn opgenomen in Bijlage 3.

De initiatiefnemer/uitvoerder is verantwoordelijk voor een adequate naleving van de algemene zorgplicht tijdens de uitvoering van de werkzaamheden. Door het uitvoeren van een aantal zorgplicht gerelateerde maatregelen, wordt voldaan aan de zorgplicht en kan de gunstige staat van instandhouding van de betreffende soorten worden gegarandeerd. Maatregelen waaraan gedacht kan worden bij de invulling van de zorgplicht bij voorliggend planvoornemen zijn weergegeven in tabel 2.8.

Tabel 2.8 Voorbeelden van zorgplicht gerelateerde maatregelen voor soorten.

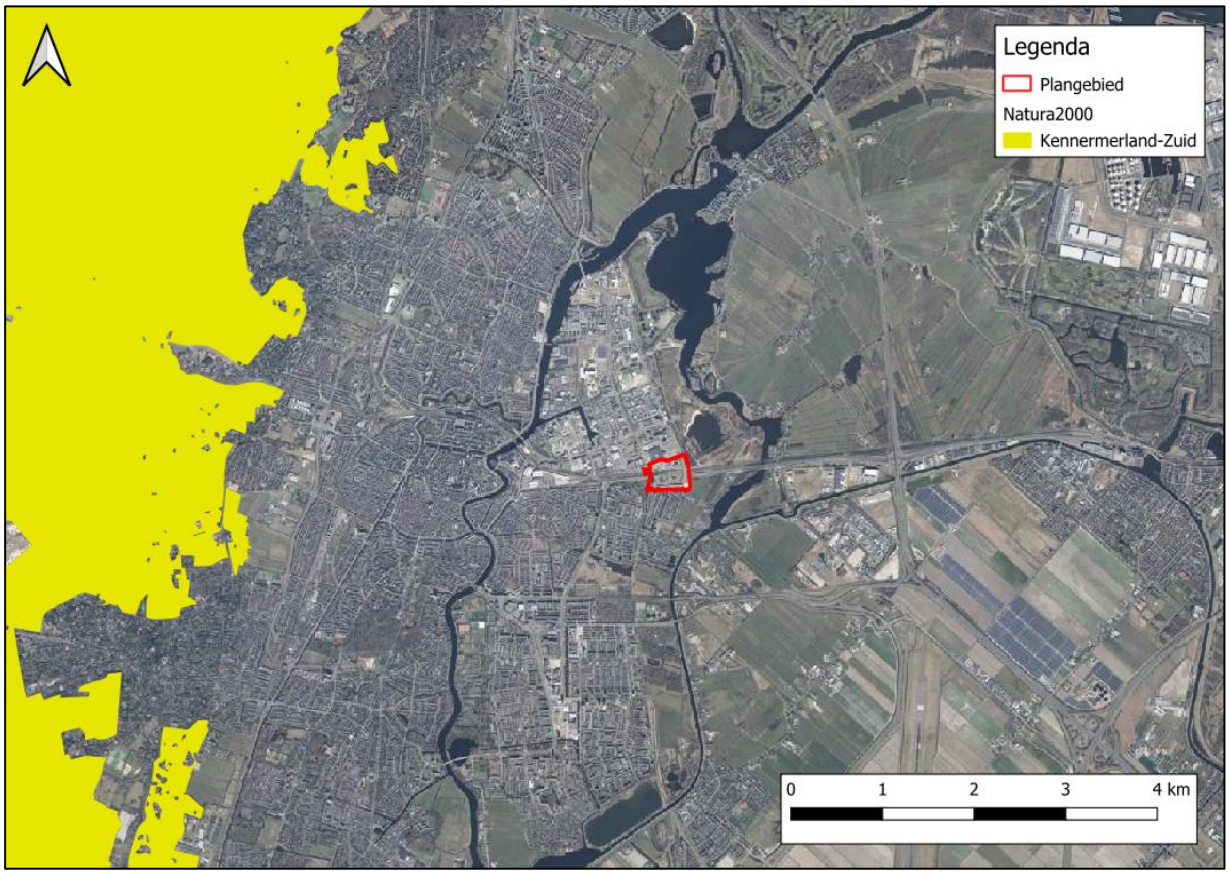
Soort(groep)	Maatregel
Grondgebonden zoogdieren en amfibieën (alle soorten)	• Voorafgaand aan de werkzaamheden de vegetatie in het plangebied kort maaien (max. 10cm); • Eén richting op werken naar dekking (zoals bosschages); • Na afloop van de werkzaamheden dienen de werkputten en ontgraving opgevuld of afgedekt te worden teneinde te voorkomen dat dieren in de sleuf terecht komen. Alternatief is het plaatsen van loopplankjes of het creëren van een helling/talud in de sleuven onder een hoek van maximaal 45 graden. Zo kunnen dieren de werkputten en ontgraving verlaten; • Verlichting dient uitsluitend op het werkterrein gericht te worden en uitstraling naar de omgeving moet worden voorkomen.
Amfibieën en reptielen	• Voorafgaand aan de werkzaamheden de vegetatie in het plangebied kort maaien; • Rustig één richting opwerken naar dekking zodat dieren kunnen wegkruipen; • Na afloop van de werkzaamheden dienen de werkputten en ontgraving opgevuld of afgedekt te worden teneinde te voorkomen dat dieren in de sleuf terecht komen. Alternatief is het plaatsen van loopplankjes of het creëren van een helling/talud in de sleuven onder een hoek van maximaal 45 graden. Zo kunnen dieren de werkputten en ontgraving verlaten; • Verlichting dient uitsluitend op het werkterrein gericht te worden en uitstraling naar de omgeving moet worden voorkomen.
Planten en insecten	• Gefaseerd de vegetatie maaien in het plangebied voorafgaande aan de werkzaamheden.

2.3.9 Invasieve soorten

Uit de bureaustudie is naar voren gekomen dat er in (de omgeving van) het plangebied invasieve exoten voorkomen, waaronder o.a. reuzenberenklauw, Japanse duizendknoop en nijlgans (NDFF). Dit zijn soorten die op de Unielijst invasieve exoten staan. Dit houdt in dat deze soort niet van Nature voorkomt in Nederland en schadelijk is voor de inheemse natuur. EU-landen moeten deze invasieve exoten op de Unielijst bestrijden. Indien deze soorten gedurende de werkzaamheden worden aangetroffen zijn passende maatregelen vereist zoals het correct verwijderen van de reuzenberenklauw. Het advies is om voorafgaand aan de werkzaamheden een controle uit te voeren op invasieve exoten in het werkterrein en indien deze worden aangetroffen de stappen van het NVWA te volgen.

2.4 Natura 2000

Het plangebied ligt niet in een Natura-2000 gebied. De dichtstbijzijnde Natura 2000-gebieden zijn de Kennermerduinen (figuur 2.8). Dit gebied ligt op circa 4,25 kilometer van het plangebied en is aangewezen op basis van de Habitatrichtlijn.

Figuur 2.8. Ligging Natura 2000-gebieden in de omgeving van het plangebied. Bron: QGIS, PDOK Services, 2025.

Bij voorliggend planvoornemen is sprake van een realisatiefase en gebruiksfase. Er is daardoor sprake van tijdelijke en permanente effecten.

De Natura 2000-gebieden liggen buiten het invloedsgebied van de storingsfactoren, zoals verdroging of geluid- en lichtverstoring, met uitzondering van verzuring en vermesting. Gezien de afstand tot stikstofgevoelige habitattypen in de Natura 2000-gebieden en de voorgenomen werkzaamheden zijn effecten als gevolg van vermesting en verzuring door stikstofdepositie tijdens (enkel) de realisatiefase niet op voorhand uit te sluiten.

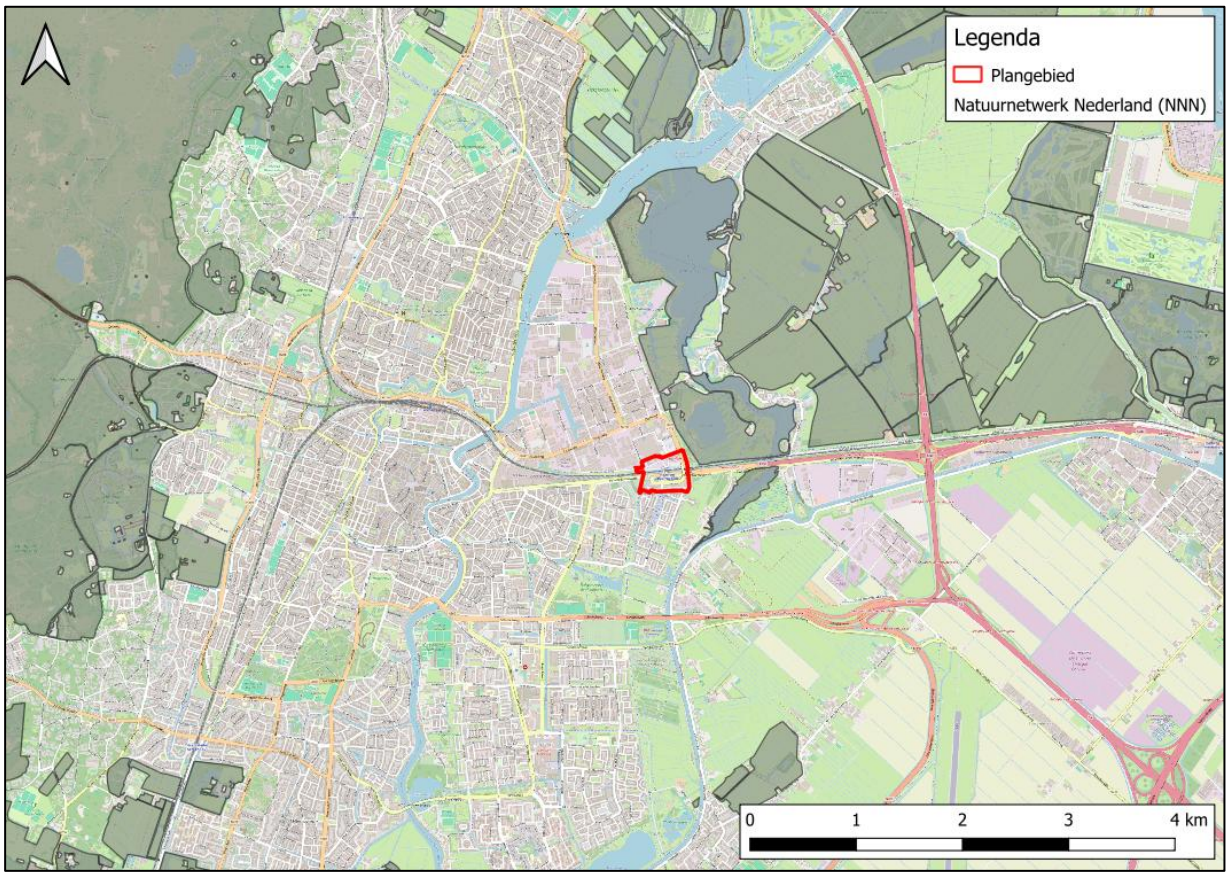
De enige manier om inzicht te krijgen in de aard en omvang van het effect van stikstofdepositie als gevolg van de voorgenomen plannen, is het uitvoeren van een stikstofberekening met behulp van AERIUS Calculator. Geadviseerd wordt dan ook om een dergelijke berekening uit te voeren.

Indien uit de AERIUS-berekening volgt dat er als gevolg van het voornemen een verhoogde stikstofdepositie plaatsvindt op stikstofgevoelige habitattypen in Natura 2000-gebieden, dient dit ecologisch te worden beschouwd door middel van een ecologische Voortoets Stikstof.

Vervolgstappen Natura 2000
Er dient een AERIUS-berekening voor de aanlegfase en gebruiksfase van het project te worden opgesteld. Indien sprake is van een toename in stikstofdepositie, dient een ecologische Voortoets Stikstof te worden opgesteld.

2.5 NNN

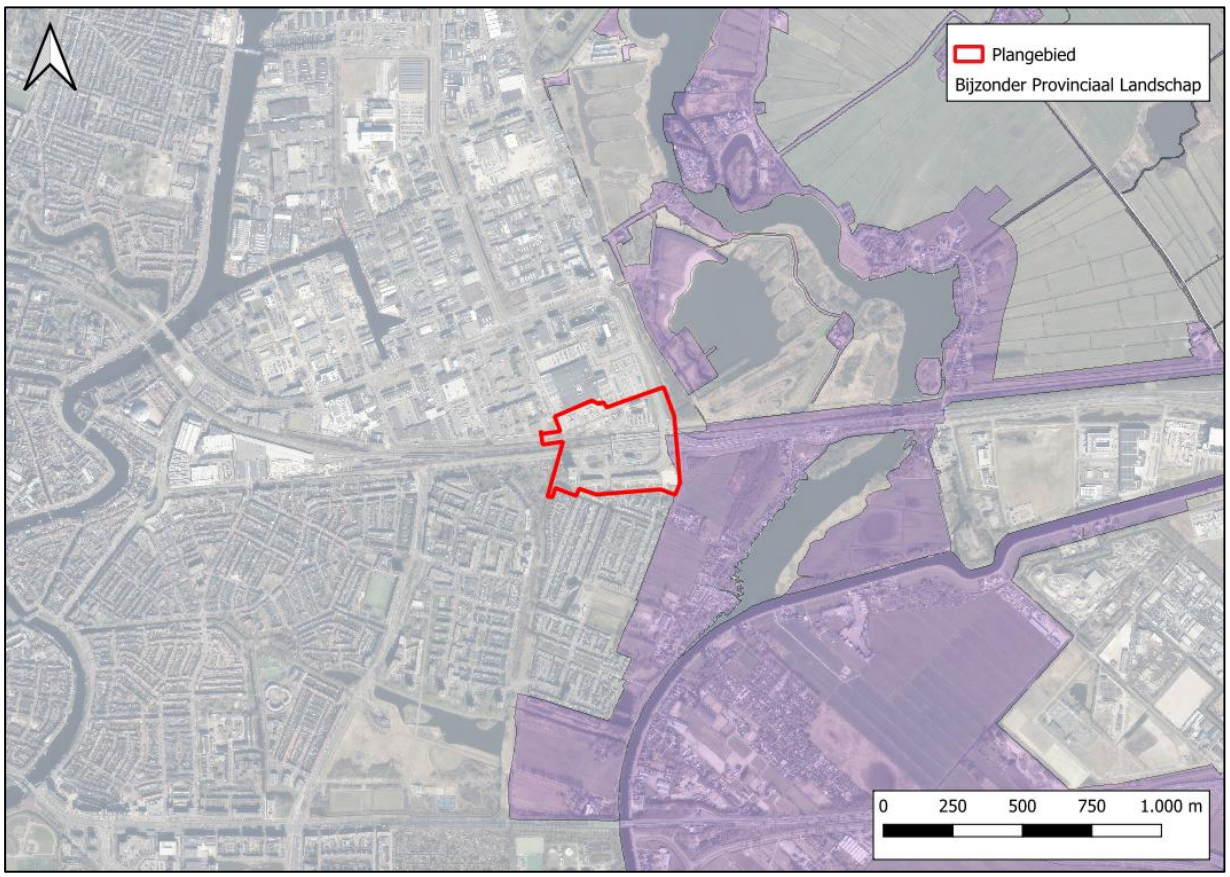
In het plangebied is geen NNN-gebied aanwezig. Het dichtstbijzijnde NNN-gebied bevindt zich op circa 100 meter ten noordoosten van het plangebied (figuur 2.9). Op grond van de provinciale verordening in de provincie Noord-Holland hoeft niet getoetst te worden op externe werking. De verstoring door de werkzaamheden van het planvoornemen zijn vergelijkbaar met de reeds aanwezige achtergrondverstoring die al aanwezig is in het plangebied. Er zijn geen vervolgstappen aan de orde.

Figuur 2.9. Ligging van het plangebied ten opzichte van het NNN. Bron: QGIS, PDOK Services, 2025.

2.6 Overig provinciaal beleid provincie Noord-Holland

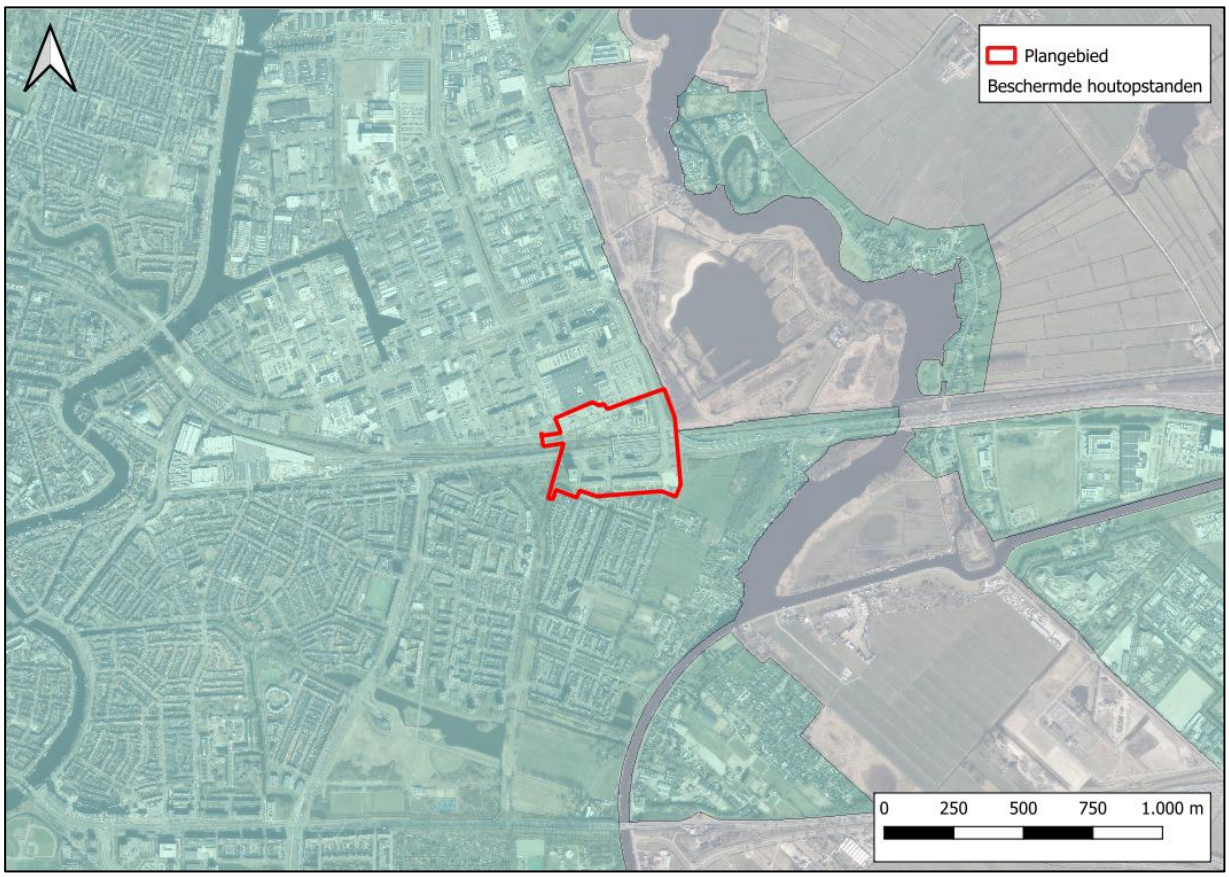
Het plangebied ligt aan de oostzijde marginaal klein in de begrenzing van het Bijzonder Provinciaal Landschap (zie figuur 2.10). Er is ruimtebeslag binnen de begrenzing van het BPL waarmee de landschappelijke kenmerken, zoals weidevogelleefgebieden mogelijk aangetast worden. Kijkende naar het planvoornemen gaat er een heel klein stukje aangetast worden binnen de begrenzing van het BPL, waarmee een effect kan worden uitgesloten. Daarnaast veranderen de waarden en kenmerken van het BPL niet nadat de werkzaamheden zijn volbracht en zijn de werkzaamheden van tijdelijke aard. Wel dient het ruimtebeslag gemeld te worden bij het bevoegd gezag van de provincie Noord-Holland. Effect op het BPL zijn uitgesloten.

Figuur 2.10. Ligging van het plangebied ten opzichte van het Bijzonder Provinciaal Landschap. Bron data: provincie Noord-Holland. Bron achtergrond: ESRI-luchtfoto.

2.7 Beschermde houtopstanden

In (de directe omgeving van) het plangebied zijn bomen aanwezig. Als gevolgd van voorgenomen werkzaamheden worden bomen (mogelijk) gekapt en aangetast. Echter vallen deze bomen binnen de bebouwingscontour houtkap waardoor er geen beschermde houtopstanden gekapt worden door de voorgenomen werkzaamheden (zie figuur 2.11). Ook staan er geen beschermde houtopstanden binnen de invloedssfeer van de voorgenomen werkzaamheden waardoor negatieve effecten kunnen optreden. Een nadere toetsing van beschermde houtopstanden in daarom niet nodig. Indien bomen (mogelijk) worden gerooid of aangetast dient dit in overleg met de gemeente Haarlem gedaan te worden.

Figuur 2.11. Ligging van het plangebied ten opzichte van de beschermde houtopstanden. Bron data: Provincie Noord-Holland. Bron achtergrond: ESRI-luchtfoto.

3. Conclusie & advies

In dit hoofdstuk is per onderdeel de conclusie en het advies gegeven dat voortkomt uit de uitgevoerde natuurtoets.

3.1 Soortbescherming

Binnen het plangebied is geschikt biotoop aangetroffen voor beschermde soorten (Ow) waarvoor geen algemene vrijstelling geldt. Het gaat om soorten uit de volgende soortgroepen: beschermde en algemene broedvogels en vleermuizen. In tabel 3.1 zijn de conclusies ten aanzien van deze beschermde soorten opgenomen. De onderbouwing van de conclusies zijn beschreven in paragraaf 2.3 van voorliggende natuurtoets. Voor de overige soort(groep)en is beoordeeld dat vervolgstappen niet aan de orde zijn. Voor deze soorten en vrijgestelde soorten geldt wel de zorgplicht.

Tabel 3.1 Overzicht conclusies en vervolgstappen soortbescherming.

Soort(groep)	Essentieel leefgebied in (directe omgeving van) plangebied?	Nader onderzoek nodig?	Maatregelen?	Omgevings-vergunning flora- en fauna-activiteit Ow aan de orde?
Vogels (algemene broedvogels)	Ja, nestgelegenheid bijvoorbeeld bomen, bosschages en struiken in het plangebied.	N.v.t.	Ja, zie tabel 3.3	Nee
Zoogdieren (diverse soorten vleermuizen) – essentiële vliegroutes)	Ja, potentiële essentiële vliegroute langs de watergang en de bomenrij aan de noordzijde van het spoor.	Ja, zie tabel 3.2	Ja, zie tabel 3.2.	Nader te bepalen
Zoogdieren (steenmarter/boommarter en kleine marterachtigen)	Ja, potentieel leefgebied en verblijfplaatsen aanwezig in struweel in het plangebied	Ja, zie tabel 3.2	Ja, zie tabel 3.2	Nader te bepalen
Vrijgestelde soorten	Zie tabel 3.3			

In tabel 3.1 is aangegeven dat nader onderzoek nodig is. De beschrijving van dit nader onderzoek wordt in tabel 3.2 uiteengezet.

Tabel 3.2 Beschrijving nader onderzoek op basis van nu geldende protocollen.

Soort(groep)	Maatregelen
Vleermuizen – (essentiële) vliegroutes	Om aan te tonen of de watergang met bomenrij een (essentiële) vliegroute betreft: • Tweemaal een bezoek van 2 uur; • Minimaal een bezoek in de kraamperiode; • Periode tussen de bezoeken: tenminste 8 weken (NGB, 2021). Indien aanwezigheid wordt aangetoond: • Vergunningsaanvraag (doorlooptijd circa 8 weken. Het bevoegd gezag kan de beslistermijn eenmalig met maximaal 6 weken verlengen).
Steenmarter/boommarter	Indien struweel wordt aangetast en/of gerooid: • Nader onderzoek uitvoeren op de aanwezigheid van steenmarter/boommarter in het plangebied; • Voor het naderonderzoek worden wildcamera's geplaatst voor minimaal 6 weken in de actieve periode van de soort tussen 1 juni en 15 november. Indien aanwezigheid wordt aangetoond: • Vergunningsaanvraag (doorlooptijd circa 8 weken. Het bevoegd gezag kan de beslistermijn eenmalig met maximaal 6 weken verlengen).
Kleine marterachtigen	Indien struweel wordt aangetast en/of gerooid: • Nader onderzoek uitvoeren of een habitatbeoordeling voor de kleine marterachtigen volgens het kennisdocument van BIJ12 (2024b); • Voor het nader onderzoek worden struikrovers geplaatst voor minimaal 6 weken in de actieve periode van de soort tussen 1 juni en 15 november. Indien aanwezigheid wordt aangetoond: • Vergunningsaanvraag (doorlooptijd circa 8 weken. Het bevoegd gezag kan de beslistermijn eenmalig met maximaal 6 weken verlengen).

In tabel 3.1 is aangegeven dat een overtreding van de Ow voor een aantal soorten op voorhand kan worden voorkomen door het treffen van maatregelen. Deze maatregelen zijn in tabel 3.3 uiteengezet. Door het nemen van deze maatregelen worden negatieve effecten voorkomen en zijn geen vervolgstappen noodzakelijk.

Tabel 3.3 Beschrijving maatregelen om overtreding van de Ow te voorkomen.

Soort(groep)	Maatregelen
Algemene broedvogels	• Werken buiten het vogelbroedseizoen (circa 15 maart tot en met 15 juli) Indien het niet mogelijk is om buiten het vogelbroedseizoen de werkzaamheden uit te voeren, dan zijn de volgende maatregelen van toepassing: • Ongeschikt maken van het plangebied, bijvoorbeeld door het kortmaaien van vegetatie (vegetatie kort snoeien en/of maaien) voor de start van het broedseizoen; • De werkzaamheden opstarten vóór het broedseizoen en continueren gedurende het broedseizoen; • Indien dit niet mogelijk is dient een controle op broedvogels door een ecoloog plaats te vinden.

3.1.1 Zorgplicht

Uit paragraaf 2.3.6 blijkt dat er in het plangebied soort(groep)en aanwezig (kunnen) zijn waarmee rekening dient te worden gehouden in het kader van de zorgplicht voor soorten. Maatregelen waaraan gedacht kan worden bij de invulling van de zorgplicht bij voorliggend planvoornemen zijn weergegeven in Tabel 3.4.

Tabel 3.4 Voorbeelden van zorgplicht gerelateerde maatregelen voor soorten.

Soort(groep)	Maatregel
Grondgebonden zoogdieren en amfibieën (alle soorten)	• Voorafgaand aan de werkzaamheden de vegetatie in het plangebied kort maaien (max. 10cm); • Eén richting op werken naar dekking (zoals bosschages); • Na afloop van de werkzaamheden dienen de werkputten en ontgraving opgevuld of afgedekt te worden teneinde te voorkomen dat dieren in de sleuf terecht komen. Alternatief is het plaatsen van loopplankjes of het creëren van een helling/talud in de sleuven onder een hoek van maximaal 45 graden. Zo kunnen dieren de werkputten en ontgraving verlaten; • Verlichting dient uitsluitend op het werkterrein gericht te worden en uitstraling naar de omgeving moet worden voorkomen
Amfibieën en reptielen	• Voorafgaand aan de werkzaamheden de vegetatie in het plangebied kort maaien; • Rustig één richting opwerken naar dekking zodat dieren kunnen wegkruipen; • Na afloop van de werkzaamheden dienen de werkputten en ontgraving opgevuld of afgedekt te worden teneinde te voorkomen dat dieren in de sleuf terecht komen. Alternatief is het plaatsen van loopplankjes of het creëren van een helling/talud in de sleuven onder een hoek van maximaal 45 graden. Zo kunnen dieren de werkputten en ontgraving verlaten; • Verlichting dient uitsluitend op het werkterrein gericht te worden en uitstraling naar de omgeving moet worden voorkomen.
Planten en insecten	• Gefaseerd de vegetatie maaien in het plangebied voorafgaande aan de werkzaamheden

Onder de Ow dient nadere aandacht te worden besteed aan soorten van de Rode Lijsten. Onder de Ow kunnen provincies beleidskaders opstellen over hoe en met welke soorten (van de Rode Lijsten) rekening dient te worden gehouden in het kader van de Zorgplicht. Vooralsnog zijn deze aanvullende beleidskaders nog niet opgesteld. In de voorliggende rapportage is daarom gekozen voor het opnemen van waarnemingen van de Rode Lijst soorten in de NDFF in het plangebied.

3.1.2 Invasieve soorten

Tijdens het terreinbezoek zijn in het plangebied geen invasieve exoten aangetroffen. Uit de bureaustudie is naar voren gekomen dat in (de omgeving van) het plangebied invasieve exoten voorkomen, waaronder de reuzenberenklauw, nijlgans en Japanse duizendknoop. Indien deze soorten gedurende de werkzaamheden worden aangetroffen zijn passende maatregelen vereist zoals het correct maaien van de reuzenberenklauw indien aanwezig.
Het advies is om voorafgaand aan de werkzaamheden een controle uit te voeren op invasieve exoten in het werkterrein en indien deze worden aangetroffen de stappen van het NVWA te volgen.

3.2 Gebiedsbescherming

3.2.1 Natura 2000

In tabel 3.5 zijn de conclusies ten aanzien van beschermde Natura 2000-gebieden opgenomen. De onderbouwing van de conclusie is beschreven in paragraaf 2.4 van voorliggende natuurtoets.

Tabel 3.5 Conclusies Natura 2000-gebieden.

	Natura 2000
Zijn er Natura 2000-gebieden aanwezig waarop effecten kunnen optreden?	Ja
Treden er negatieve effecten op of zijn deze te verwachten?	Ja, er kan sprake zijn van verzuring en vermesting door stikstofdepositie.
Zijn er vervolgstappen aan de orde?	Ja, er dient een AERIUS-berekening te worden uitgevoerd voor de inrichtingsfase en de gebruiksfase.
Omgevingsvergunning Natura 2000-activiteit of akkoord van bevoegd gezag noodzakelijk?	Nog niet bekend

3.2.2 NNN

In Tabel 3.6 zijn de conclusies ten aanzien van beschermde NNN-gebieden opgenomen. De onderbouwing van de conclusie is beschreven in paragraaf 2.5 van voorliggende natuurtoets.

Tabel 3.6 Conclusies NNN-gebieden.

	NNN
Op welke afstand van het plangebied ligt het dichtstbijzijnde NNN-gebied?	Circa 100meter
Is er sprake van toetsing van externe werking in de betreffende provincie?	Nee
Is er sprake van aantasting van de wezenlijke kenmerken en waarden of is dit te verwachten?	N.v.t.
Zijn er vervolgstappen aan de orde?	Nee
Afstemming met het bevoegd gezag aan de orde?	Nee

3.2.3 Overig provinciaal beleid

Het plangebied ligt aan de oostzijde marginaal klein in de begrenzing van het Bijzonder Provinciaal Landschap (BPL) (zie figuur 2.10). Er is ruimtebeslag binnen de begrenzing van het BPL waarmee de landschappelijke kenmerken, zoals weidevogelleefgebieden mogelijk aangetast worden. Kijkende naar het planvoornemen gaat er een heel klein stukje aangetast worden binnen de begrenzing van het BPL, waarmee een effect kan worden uitgesloten. Daarnaast veranderen de waarden en kenmerken van het BPL niet nadat de werkzaamheden zijn volbracht en zijn de werkzaamheden van tijdelijke aard. Wel dient het ruimtebeslag gemeld te worden bij het bevoegd gezag van de provincie Noord-Holland. Effect op het BPL zijn uitgesloten.

3.3 Beschermde houtopstanden bebouwingscontour houtkap

In (de directe omgeving van) het plangebied zijn bomen aanwezig. Als gevolgd van voorgenomen werkzaamheden worden bomen (mogelijk) gekapt en aangetast. Echter vallen deze bomen binnen de bebouwingscontour houtkap waardoor er geen beschermde houtopstanden gekapt worden door de voorgenomen werkzaamheden (zie figuur 2.11). Ook staan er geen beschermde houtopstanden binnen de invloedssfeer van de voorgenomen werkzaamheden waardoor negatieve effecten kunnen optreden. Een nadere toetsing van beschermde houtopstanden in daarom niet nodig. Indien er bomen (mogelijk) worden gerooid of aangetast dient dit in overleg met de gemeente Haarlem gedaan te worden.

Literatuurlijst

BIJ12, 2017a. Kennisdocument rugstreeppad.

BIJ12, 2017a. Kennisdocument kleine marterachtigen

BIJ12, 2023a. Kennisdocument huismus

BIJ12, 2023a. Kennisdocument gierzwaluw

FLORON. (2025). *Wilde ridderspoor.*

NGB. (2021). Vleermuisprotocol.

Vlinderstichting. (2025). *Grote Vos.*

Zoogdierenvereniging. (2025). *Boommarter.*

Zoogdierenvereniging. (2025). *Steenmarter.*

Overig
NDFF
Street Smart
AERIUS-calculator, versie 2024.0.1
www.floron.nl
www.ravon.nl
www.verspreidingsatlas.nl
www.vlinderstichting.nl
www.zoogdiervereniging.nl

Bijlage 1 Wettelijk kader

Bijlage 1 Wettelijk kader

In deze bijlage staat een beschrijving van de relevante wet- en regelgeving; de Omgevingswet (Ow) en het beleidskader. Naast bescherming vanuit de Ow zijn er ook gebieden die planologisch beschermd zijn. Het betreft het 'Natuurnetwerk Nederland' (hierna NNN). De aanwijzing en bescherming van het NNN gebeurt in de Omgevingsverordening.

Ow - Algemeen

De Ow is op 1 januari 2024 in werking getreden. De Ow beschermt:

- De Natura 2000-gebieden die aangewezen zijn in het kader van het Europees natuurbeleid (gebiedsbescherming);
- De planten- en diersoorten (onderdeel soortbescherming);
- Bos en houtopstanden (onderdeel houtopstanden).

Veel verantwoordelijkheden en bevoegdheden liggen bij de provincies. Er zijn hierop wel uitzonderingen waarvoor het ministerie van LVVN bevoegd gezag is. Dit betreft onder andere de aanleg en uitbreiding van hoofdwegen, landelijke spoorwegen, hoofdvaarwegen, primaire waterkeringen, militaire terreinen en oefengebieden, militaire luchthavens, Schiphol en overige burgerluchthavens, het landelijke gastransportnet, hoogspanningsverbindingen van tenminste 220 kV, activiteiten van buitenlandse mogendheden en activiteiten namens een lid van het Koninklijk Huis. LVVN is ook bevoegd gezag voor ruimtelijke ingrepen in de Exclusieve Economische Zone (EEZ) en voor Windenergie op zee (kavelbesluiten).

Gemeenten kunnen een loketfunctie hebben. Het is mogelijk om een natuurvergunning 'aan te haken' bij de omgevingsvergunning, maar dit hoeft niet. De Ow richt zicht op bescherming van gebieden, soorten en houtopstanden.

Ow - Soortbescherming

In de Ow is soortbescherming opgedeeld in drie categorieën. Voor elke categorie geldt een vergunningsplicht bij verschillende schadelijke handelingen die zijn vermeld in artikel 11.37, 11.46 en 11.54 Bal van de Ow.
Het gaat om de volgende drie categorieën:

1) Soorten van de Vogelrichtlijn (artikel 11.37 Bal);
2) Strikt beschermde soorten (artikel 11.46 Bal);
3) Andere soorten (artikel 11.54 en bijlage IX, onder A en onder B Bal).

Soorten van de Vogelrichtlijn (artikel 11.37 Bal, Ow)

Het beschermingsregime voor soorten van de Vogelrichtlijn is vastgelegd in artikel 11.37 e.v.

1. Het is verboden opzettelijk van nature in Nederland in het wild levende vogels van soorten als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn te doden of te vangen;
2. Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen;
3. Het is verboden eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te rapen en deze onder zich te hebben;
4. Het is verboden vogels als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te storen;
5. Het verbod, bedoeld in het vierde lid, is niet van toepassing indien de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort.

Het is mogelijk om omgevingsvergunning flora- en fauna-activiteit aan te vragen het optreden van schadelijke handelingen. De omgevingsvergunning kan worden verleend indien voldaan wordt aan de volgende criteria:

- Er is geen andere bevredigende oplossing (alternatievenafweging);
- Aanwezigheid geldig wettelijk belang conform Vogelrichtlijn. Een geldig wettelijk belang voor deze categorie soorten is o.a. belang 1: ‘in het belang van de volksgezondheid of openbare veiligheid’ (dit is dus strenger dan voor soorten van de Habitatrichtlijn en de andere soorten);
- Er is geen verslechtering van de staat van instandhouding van de desbetreffende soort.

Strikt beschermde soorten (artikel 11.46 Bal, Ow)

Deze categorie bestaat uit Europees beschermde soorten. De schadelijke handelingen zijn vastgelegd in artikel 11.46 Bal e.v.:

1. Het is verboden in het wild levende dieren van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel a, bij de Habitatrichtlijn, bijlage II bij het Verdrag van Bern of bijlage I bij het Verdrag van Bonn, in hun natuurlijk verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen;
2. Het is verboden dieren als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te verstoren;
3. Het is verboden eieren van dieren als bedoeld in het eerste lid in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen;
4. Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in het eerste lid te beschadigen of te vernielen;
5. Het is verboden planten van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel b, bij de Habitatrichtlijn of bijlage I bij het Verdrag van Bern, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.

Onder de Ow is het mogelijk om voor strikt beschermde soorten zoals opgenomen in artikel 11.46 Bal bij ruimtelijke ontwikkelingen te werken volgens een door de Minister goedgekeurde gedragscode. Hierbij geldt een vrijstelling van de vergunningsplicht bij schadelijke handelingen uit artikel 11.46 Bal.

Naast het werken volgens een goedgekeurde gedragscode kan voor soorten zoals opgenomen artikel 11.46 Bal van de Ow bij het optreden van schadelijke handelingen een omgevingsvergunning flora- en fauna-activiteit worden aangevraagd. De omgevingsvergunning kan worden verleend indien voldaan wordt aan de volgende criteria:

- Er is geen andere bevredigende oplossing (alternatievenafweging);
- Aanwezigheid geldig wettelijk belang conform Habitatrichtlijn.
  Een geldig wettelijk belang voor deze categorie soorten is o.a. belang 3: ‘in het belang van de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten’;
- Er wordt geen afbreuk gedaan aan het streven de populaties van de betrokken soort in hun natuurlijke verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding te laten voortbestaan.

Andere soorten (artikel 11.54 Bal, Ow)

De categorie ‘andere soorten’ bestaat uit soorten zoals opgenomen in bijlage IX, onder A en onder B Bal van de wettekst. Dit zijn nationaal beschermde soorten. De schadelijke handelingen zijn vastgelegd in artikel 11.54 Bal e.v.

Het is verboden:

a. In het wild levende zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen en kevers van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel A, bij deze wet, opzettelijk te doden of te vangen;
b. De vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in onderdeel a opzettelijk te beschadigen of te vernielen, of
c. Vaatplanten van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel B, bij deze wet, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.

Voor deze soorten geldt een vrijstelling wanneer aantoonbaar gewerkt wordt volgens een door de Minister van LVVN goedgekeurde gedragscode.

Daarnaast geldt ook vrijstelling bij ruimtelijke projecten voor soorten die staan op besluit vrijgestelde soorten. Het hangt per provincie af welke soort is vrijgesteld van een vergunningsplicht bij schadelijke handelingen in artikel 11.54 Bal, ook de grond waarvoor een vrijstelling geldt kan ook variëren tussen provincies. Wel dient rekening te worden gehouden met de zorgplicht (artikel 11.27 Bal). Deze zorgplicht is verder in deze bijlage nog toegelicht.

Indien de ‘andere soorten’ niet zijn vrijgesteld en daarmee als gevolg van het voornemen schadelijke handelingen in artikel 11.54 Bal optreden, dient een omgevingsvergunning flora- en fauna-activiteit aangevraagd te worden bij de provincie waarin het voornemen plaatsvindt.

Naast het werken volgens een goedgekeurde gedragscode kan voor soorten uit de categorie ‘andere soorten’ van de Ow bij het optreden van schadelijke handelingen een omgevingsvergunning flora- en fauna-activiteit worden aangevraagd. De omgevingsvergunning kan worden verleend indien voldaan wordt aan de volgende criteria:

- Er is geen andere bevredigende oplossing (alternatievenafweging);
- Aanwezigheid geldig wettelijk belang. Een geldig wettelijk belang voor deze categorie soorten is o.a. belang h ‘in het algemeen belang’;
- Er wordt geen afbreuk gedaan aan het streven de populaties van de betrokken soort in hun natuurlijke verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding te laten voortbestaan.

Samenvatting gronden waarop een omgevingsvergunning flora- en fauna-activiteit verleend mag worden per categorie beschermde soorten (artikel 311.37, 11.46 en 11.54 Bal).				
Vergunningsgronden		**Artikel 11.37 Bal**	**Artikel 11.46 Bal**	**Artikel 11.54 Bal en bijlage IX**
		Vogels	**Strikt beschermde soorten**	**Andere soorten**
1	Er bestaat geen andere bevredigende oplossing	Ja	Ja	Ja
2	Leiden niet tot verslechtering van de staat van instandhouding	Ja	Ja	Ja
3	volksgezondheid en openbare veiligheid	Ja	Ja	Ja
	veiligheid van luchtverkeer	Ja	Nee	Ja
	ter voorkoming van schade aan gewassen, vee, bossen, visserij	Ja	Ja	Ja
	ter bescherming van Flora en Fauna	Ja	Ja	Ja
	voor onderzoek, onderwijs, uitzetten en herinvoeren van soorten / teelt	Ja	Ja	Ja
	dwingende reden van groot openbaar belang, met inbegrip van sociale of economische aard en met inbegrip van voor milieuwezenlijke gunstige effecten	Nee	Ja	Ja
	ruimtelijke inrichting of ontwikkeling	Nee	Nee	Ja
	schade en overlast, ter beperking omvang populatie, ter bestrijding van lijden en ziekte, bestendig beheer en onderhoud (ook natuurbeheer), algemeen belang, bestendig gebruik	Nee	Nee	Ja

Zorgplicht

Er dient te allen tijde rekening te worden gehouden met de zorgplicht zoals vastgelegd in artikel 11.27 Bal van de Ow. Deze zorgplicht houdt o.a. in dat als een activiteit wordt ondernomen waarvan kan worden vermoed dat deze nadelig kan zijn voor in het wild levende dieren en planten, deze activiteit niet plaats mag vinden.
Ook moeten alle maatregelen worden genomen om nadelige gevolgen te voorkomen, te beperken of ongedaan te maken. Deze zorgplicht heeft betrekking op de gebieds- en op de soortbescherming. In het tekstkader hieronder staat het wetsartikel uitgeschreven.

1. Eenieder neemt voldoende zorg in acht voor Natura 2000-gebieden, bijzondere nationale natuurgebieden en voor in het wild levende dieren en planten en hun directe leefomgeving;
2. De zorg, bedoeld in het eerste lid, houdt in elk geval in dat eenieder die weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat door zijn handelen of nalaten nadelige gevolgen kunnen worden veroorzaakt voor een Natura 2000-gebied, een bijzonder nationaal natuurgebied of voor in het wild levende dieren en planten:
   a) Dergelijke handelingen achterwege laat, dan wel
   b) Indien dat achterwege laten redelijkerwijs niet kan worden gevergd, de noodzakelijke maatregelen treft om die gevolgen te voorkomen, of
   c) Voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen, deze zoveel mogelijk beperkt of ongedaan maakt;
3. Het eerste lid is niet van toepassing op handelen of nalaten in overeenstemming met het bij of krachtens deze wet of de Visserijwet 1963 bepaalde.

Er dient bijvoorbeeld zo gewerkt te worden dat dieren kunnen ontsnappen en het kan nodig zijn om soorten te verplaatsen (bijvoorbeeld planten en amfibieën). Deze algemene zorgplicht geldt voor elke soort en elk individu in Nederland.

Ow - Gebiedsbescherming

De gebiedsbescherming is vastgelegd in artikel 11.1 tot en met 11.9 Bal van de Ow. Hierin wordt de aanwijzing en bescherming van Natura 2000-gebieden geregeld. Hiermee zijn de verplichtingen uit de Europese Vogel- en Habitatrichtlijn, voor zover die betrekking hebben op gebiedsbescherming, geïmplementeerd in het Nederlands recht. De begrenzing van de Natura 2000-gebieden en de instandhoudingdoelstellingen voor die gebieden zijn vastgelegd in de aanwijzingsbesluiten voor de betreffende gebieden. De instandhoudingdoelstellingen beschrijven voor de voor het gebied aangewezen habitattypen en soorten of een bepaalde ontwikkeling ervan gewenst is of dat het behoud ervan op het aanwezige niveau moet worden nagestreefd. Voor activiteiten of projecten die schadelijk kunnen zijn voor de beschermde natuur geldt een vergunningplicht. Deze omgevingsvergunning Natura 2000-activiteit worden verleend door de provincies of door de Minister van LVVN.

Voortoets en Passende beoordeling

De Ow regelt de bescherming van Natura 2000-gebieden, ten aanzien van plannen en projecten en die mogelijke effecten hebben op de natuurlijke kenmerken van de gebieden, gelet op de instandhoudingsdoelen die in de Natura 2000-gebieden van kracht zijn. De Ow maakt daarbij onderscheid in enerzijds plannen (plantoets) en anderzijds projecten (projecttoets).

Bij plannen en projecten in, of in de nabijheid (externe werking) van, een Natura 2000-gebied dienen de initiatiefnemers in een oriënterende fase (voortoets) te onderzoeken of het plan een significant negatief effect op de instandhoudingdoelstellingen van het betreffende Natura 2000-gebied kan hebben. Met externe werking wordt bedoeld dat ook activiteiten buiten het gebied de natuurwaarden in het gebied kunnen beïnvloeden. Indien na dit onderzoek niet kan worden uitgesloten dat de activiteit een significant negatief effect heeft, dient de initiatiefnemer meer gedetailleerd dan in de oriënterende fase in kaart te brengen wat de effecten van de activiteit kunnen zijn. Daarbij dienen ook, indien noodzakelijk, de mitigerende maatregelen te worden betrokken. Deze analyse heet een ´passende beoordeling´. Het bevoegd gezag toetst de passende beoordeling. Wanneer uit de passende beoordeling alsnog de zekerheid wordt verkregen dat de activiteit niet leidt tot significant negatieve effecten, kan de activiteit doorgang vinden. Wanneer uit de voortoets blijkt dat er wel kans is op een negatief effect, maar dit als niet significant kan worden gezien, kan eveneens, op basis van een verslechteringstoets toestemming voor het uitvoeren van de activiteit worden verleend. Wanneer uit de passende beoordeling blijkt dat significante negatieve effecten niet kunnen worden uitgesloten, kan het project alleen doorgang vinden op grond van de “ADC-criteria”.
Dit betekent dat:

- A – Alternatieve oplossingen voor het plan ontbreken;
- D – Er dwingende redenen van groot openbaar belang zijn, en
- C – De initiatiefnemer compenserende maatregelen vooraf en tijdig treft.

Natuurnetwerk Nederland (NNN)

Het Natuurnetwerk Nederland (NNN) is een netwerk van bestaande en nieuw aan te leggen natuurgebieden. Het nationaal beleid met betrekking tot de gebiedsbescherming van het Natuurnetwerk Nederland is opgenomen in de Nationale Omgevingsvisie (NOVI). De bescherming van het NNN staat nader uitgewerkt in het Besluit Kwaliteit Leefomgeving (BKL). Hierin staan instructieregels voor de omgevingsverordening van de provincies. De bescherming werkt vervolgens door in de bestemmingsplannen van de gemeenten.
De instructieregels uit het BKL verplichten de provincies tot:

- Het aanwijzen van Natuurnetwerk Nederland gebieden en vaststelling geometrische begrenzing (artikel 2.44 lid 4 Ow en artikel 7.6 Bkl);
- Het vastleggen van de wezenlijke kenmerken en waarden van NNN-gebieden (actueel en potentieel) (artikel 7.7 Bkl);
- Het stellen van regels in het belang van de bescherming, instandhouding, verbetering en ontwikkeling van de kenmerken en waarden van NNN-gebieden (artikel 7.8 Bkl, eerste lid);
- De regels die in de omgevingsverordening komen verzekeren in ieder geval dat (artikel 7.8 Bkl, tweede lid):
    - De kwaliteit en oppervlakte van het NNN-gebied niet achteruitgaan;
    - De samenhang tussen de gebieden van het NNN wordt geborgd;
    - Tijdige compensatie van een bepaalde activiteit die negatieve gevolgen heeft.

Wezenlijke waarden en kenmerken

Dit betreft de actuele en potentiële natuurwaarden, gebaseerd op de natuurdoelen voor het gebied, met inbegrip van de omvang en de beoogde natuurkwaliteit alsmede de samenhang met andere natuurgebieden.

'Nee, tenzij'-principe

Het 'nee, tenzij'-principe (uit het Barro) vervalt onder de Omgevingswet. In het Bkl wordt niet langer gesproken over reële alternatieven en groot openbaar belang (als voorwaarde de of een voornemen met effect op NNN toch doorgang kan vinden). Volgens de Nota van toelichting volgt echter uit het algemene zorgplichtartikel van 1.7 Ow dat:

- Negatieve gevolgen moet en worden voorkomen en beperkt;
- Als dat niet of onvoldoende mogelijk is dan kan de activiteit alleen worden gerealiseerd als daarmee een zeker belang is gemoeid.

In het Bkl staat dat negatieve gevolgen tijdig moeten worden gecompenseerd (art 7.8 lid 2 Bkl).
Volgens de Nota van toelichting betekent dat niet dat de compensatie gereed moet zijn op het moment van de aantasting. Compensatie moet in ieder geval zijn geborgd. Kan in provinciale verordening nader worden ingevuld.

Het NNN is planologisch beschermd in de Provinciale Verordeningen. In de Verordening staat aangegeven aan welke voorwaarden bij ruimtelijke ingrepen in en langs het NNN moet worden voldaan. Daarin kan alsnog een "nee, tenzij-afweging" opgenomen zijn. Ook is het compensatiebeleid bij aantastingen van het Natuurnetwerk Nederland hierin opgenomen. De Rijkslijn zoals was verwoord in het SVIR en Barro dat er bij het NNN geen sprake is van externe werking kan ook in de provinciale omgevingsverordening worden vastgelegd.

Overige provinciale beschermde gebieden

Naast het NNN kunnen ook andere gebieden beschermd zijn op provinciaal niveau. Dit verschilt per provincie. Beschermde gebieden kunnen als volgt omschreven zijn:

- Ecologische verbindingszones;
- Weidevogelgebieden, ganzenfoerageergebieden, leefgebied weide- en akkervogels of rust- en foerageergebied ganzen en smienten;
- Groene ontwikkelingszone of groenblauwe mantel of groene contour;
- Natuur/ bos- en natuurgebieden buiten NNN.

Ook deze gebieden kennen een vorm van een beschermingsregime, in sommige gevallen gelijk aan het NNN, soms in een lichtere vorm.

Provincies kunnen ook provinciale landschappen aanwijzen. De aanwijzing van de Bijzonder Provinciale Landschappen is verleend op grond van Artikel 2.44 lid 5 van de Ow (zie tekstkader). Ook deze gebieden kunnen een beschermingsregime hebben vastgelegd in de provinciale verordening.

> **Art. 2.44 lid 5 Ow**
> Gedeputeerde Staten kunnen gebieden gelegen buiten het Natuurnetwerk Nederland aanwijzen die van provinciaal belang zijn vanwege hun natuurwaarden of landschappelijke waarden, met inachtneming van hun cultuurhistorische kenmerken. Deze gebieden worden aangeduid als «bijzondere provinciale natuurgebieden», onderscheidenlijk «bijzondere provinciale landschappen».

Ow - Beschermde houtopstanden

De bescherming houtopstanden heeft (had vanuit de Boswet en Wet natuurbescherming) tot doel de oppervlakte bos in Nederland in stand te houden. Begin 20e eeuw kwam dit doel vooral voort uit de belangen van de houtproductie, maar gaandeweg is meer oog gekomen voor de andere functies die bossen en houtopstanden hebben, zoals klimatologische, landschappelijke en recreatieve functies.

Het begrip houtopstand wordt in de Omgevingswet gedefinieerd als zelfstandige eenheid van bomen, boomvormers, struiken, hakhout of griend. De beperkingen uit de Wnb, dat het moet gaan om een oppervlakte grond van minstens 10 are of een rijbeplanting die meer dan twintig bomen is opgenomen in par. 11.3.1 Bal.

Individuele bomen vallen dus niet onder het begrip 'houtopstand', en worden dus niet door de regels van het Bal beschermd. De gemeente kan deze bomen wel beschermen door regels hieromtrent op te nemen in het omgevingsplan.

Artikel 5.165b van het Besluit kwaliteit leefomgeving (Bkl) bevat de opdracht om in het omgevingsplan een bebouwingscontour houtkap (voorheen bebouwde kom houtopstanden Wnb) aan te wijzen aansluitend aan stedelijk gebied. Deze aanwijzing werkt door in de toepassing van afdeling 11.3 van het Bal: binnen de bebouwingscontour geldt die afdeling niet. De grens van de bebouwingscontour houtkap is niet hetzelfde als de bebouwde kom op grond van de Wegenverkeerswet. De bebouwde kom grens in de Wegenverkeerswet wordt met een ander oogmerk bepaald en vastgesteld. Volgens een uitspraak van de rechtbank is het niet mogelijk om het hele grondgebied van de gemeente aan te wijzen als bebouwingscontour houtkap. De aard van het gebied is bepalend voor de vraag of het gebied kan aangewezen worden als bebouwde kom. De vaststelling van de grens van de bebouwde kom is van feitelijke aard: waar houdt de bebouwing op. De provincies zijn op grond van de gemeentewet bevoegd om in het kader van interbestuurlijk toezicht zo nodig maatregelen te treffen als een gemeente heeft verzuimd om de begrenzing van de bebouwingscontour houtkap vast te stellen, of deze heeft vastgesteld op een wijze die in strijd komt met het recht of het algemeen belang. Een begrenzing die is vastgesteld op grond van artikel 1 vijfde lid van de Boswet geldt ingevolge van het overgangsrecht overigens tevens als begrenzing van de bebouwingscontour houtkap voor de Ow. De begrenzing van de bebouwingscontour houtkap in de zin van de Ow dus niet altijd overeen met de begrenzing van de bebouwde kom op grond van de Wegenverkeerswet. Als een gemeente geen bebouwingscontour houtkap heeft vastgesteld, is het Bal overal van toepassing in die betreffende gemeente.

Bescherming buiten de bebouwingscontour houtkap

De bescherming van houtopstanden is vastgelegd in paragraaf 11.3.1 en 11.3.2 Bal (artikel 11.111 t/m 11.133). De algemene regels over het vellen van houtopstanden uit het Bal zijn echter alleen van toepassing buiten de 'bebouwingscontour houtkap' zoals die is opgenomen in het omgevingsplan. In het Besluit activiteiten leefomgeving (Bal) is in bepaalde gevallen voor het vellen van een houtopstand een meldplicht en een herplantplicht toepasselijk (zie paragraaf 11.3.2 Bal):

- Melding voor het vellen van een houtopstand (artikel 11.126 Bal);
- Herplantplicht (artikel 11.129 Bal).

Bevoegd gezag is normaal gesproken GS (zie artikel 11.113 Bal) en in sommige situaties de minister van LVVN (artikel 11.114 Bal en artikel 4.12 van het Omgevingsbesluit).

In de volgende gevallen geldt op grond van het Bal geen verplichting tot het melden en herbeplanten voor het vellen (art. 11.111, lid 2 Bal):

- Periodiek vellen van griend- of hakhout;
- Houtopstanden die een zelfstandige eenheid vormen van bomen, boomvormers, struiken, hakhout of griend, én hetzij geen groter oppervlakte beslaan dan 10 are, hetzij ingeval van rijbeplanting, gerekend over het totaal aantal rijen, niet meer bomen omvatten dan 20;
- Houtopstanden binnen de bij besluit van de gemeenteraad vastgestelde grenzen van de bebouwde kom in de zin van de Ow;
- Houtopstanden op erven of in tuinen;
- Fruitbomen en windschermen om boomgaarden;
- Naaldbomen, kennelijk bedoeld om te dienen als kerstbomen, indien niet ouder dan twintig jaar;
- Kweekgoed;
- Uit populieren of wilgen bestaande:
    - Wegbeplantingen;
    - Beplantingen langs waterwegen, en
    - Eenrijige beplantingen langs landbouwgronden;
- Het dunnen van een houtopstand;
- Uit populieren, wilgen, essen of elzen bestaande beplantingen die kennelijk zijn bedoeld voor de productie van houtige biomassa, indien zij:
- Ten minste eens per tien jaar worden geoogst;

- Bestaan uit minstens tienduizend stoven per hectare per beplantingseenheid, zijnde een aaneengesloten beplanting die niet wordt doorsneden door onbeplante stroken breder dan 2 meter, en
- Zijn aangelegd na 1 januari 2013;
- Vellen ter uitvoering van een instandhoudingsmaatregel of een passende maatregel ten behoeve van Natura 2000;
- Vellen ter uitvoering van een mitigerende of compenserende natuurmaatregel uit een Omgevingsvergunning-Natura 2000-activiteit, een omgevingsvergunning flora- en fauna-activiteit, een Tracébesluit of een omgevingsvergunning;
- Vellen voor de aanleg en het onderhoud van brandgangen op natuurterreinen;
- Vellen en herbeplanten dat plaatsvindt overeenkomstig een door de Minister van LVVN goedgekeurde gedragscode.

Wel kan de gemeente in die gevallen regels opnemen in het omgevingsplan.

Bescherming binnen de bebouwingscontour houtkap

Houtopstanden waren tevens beschermd op grond van gemeentelijk regelgeving. Dit was vastgelegd in de Algemene Plaatselijke Verordening (APV) en soms ook een bomenverordening van de betreffende gemeente. De Omgevingswet heeft gevolgen voor de Algemene plaatselijke verordening (APV) en de bomenverordening. Het kappen van een boom wijzigt de fysieke leefomgeving. Regels over de activiteit kappen moeten dus naar het Omgevingsplan.

Gemeenten kunnen zonder beperking in het Omgevingsplan regels stellen over houtopstanden binnen de bebouwingscontour houtkap en over de andere houtopstanden die in artikel 11.111, tweede lid Bal zijn genoemd (houtopstanden op erven en in tuinen, windschermen om boomgaarden etc.). Binnen de bebouwingscontour houtkap gelden namelijk uitsluitend de in het omgevingsplan gestelde regels over de kap van bomen (Stb. 2020, nr. 22, p. 157).

Bij voorgenomen kap van houtopstanden dient daarom ook altijd gekeken te worden naar deze bepalingen. Mogelijk kan uit deze bepalingen volgen dat voor de kap van een houtopstand een omgevingsvergunning nodig is welke bij de gemeente moet worden aangevraagd.

Bijlage 2 Methodiek natuurtoets

Bijlage 2 Methodiek natuurtoets

In deze bijlage wordt de methodiek beschreven die gehanteerd is tijdens het onderzoek naar de aanwezigheid en de toetsing van beschermde soorten, beschermde gebieden, beschermde houtopstanden en kansen voor natuurwaarden in het plangebied.

Soortbescherming

Het onderzoek naar beschermde soorten bestaat uit een bureaustudie, oriënterend terreinbezoek en effectbepaling.

Bureaustudie

Afbakening beschermde soorten

In het bureauonderzoek is specifiek gekeken naar vogels (artikel 11.37 Bal) strikt beschermde soorten (artikel 11.46 Bal) en 'andere' beschermde soorten (artikel 11.54 Bal en Bijlage IX). Bij vogels is met name speciale aandacht geschonken aan vogelsoorten met jaarrond beschermd nest. Bij werkzaamheden in watergangen/waterwegen is specifiek aandacht geschonken aan soorten van het aquatisch milieu. Bij werkzaamheden aan gebouwen is specifiek aandacht geschonken aan gebouwbewonende soorten. In voorliggende toetsing worden geen conclusies getrokken wat betreft de verwachte aanwezigheid van Rode Lijst-soorten in (de directe omgeving van) het plangebied.

Bronnen

Om een beeld te krijgen van de verspreiding en het (mogelijk) voorkomen van beschermde soorten in en rond het plangebied, is de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF) geraadpleegd[1]. Hierbij is nagegaan of er in de periode 2020-2025 beschermde soorten zijn aangetroffen in een straal van 1 km rondom het plangebied.

Oriënterend terreinbezoek

Tijdens het oriënterend terreinbezoek is door middel van een fysieke inspectie gekeken naar de mogelijke aanwezigheid van beschermde planten en (sporen van) beschermde dieren. Daarnaast heeft een biotoopbeoordeling plaatsgevonden. Bij een biotoopbeoordeling wordt gekeken in hoeverre het aanwezige biotoop geschikt is voor beschermde soorten. Het betreft een deskundigenoordeel op basis van een biotopenscan. Daarnaast zijn de aangetroffen belangwekkende soorten opgetekend.

Effectbepaling

Aan de hand van de bevindingen uit het bureauonderzoek en de resultaten van het oriënterend terreinbezoek is bepaald of op voorhand (negatieve effecten op) beschermde soorten al dan niet kunnen worden uitgesloten en of vervolgstappen (soortgericht nader onderzoek) noodzakelijk zijn. Indien van toepassing is geadviseerd over de te volgen procedure in het kader van de natuurwetgeving.

Beschermde gebieden

In het kader van gebiedsbescherming zijn de volgende gebieden meegenomen:

- Natura 2000-gebieden;
- Natuurnetwerk Nederland (NNN);
- Overige provinciaal beleid.

Op basis van een bureaustudie is de ligging van de gebieden ten opzichte van het plangebied in beeld gebracht. Hiervoor is gebruik gemaakt van onder andere AERIUS-calculator (versie 2024.0.1) (Natura 2000-gebieden) en de provinciale website en/of digitale atlas (NNN, overig provinciaal beleid). Op basis van de ligging en de voorgenomen ontwikkeling is (indien relevant) een effectbepaling uitgevoerd. Voor de effectbepaling is gekeken naar directe effecten als gevolg van ruimtebeslag. Indien van toepassing zijn ook mogelijke indirecte effecten bekeken. Hierbij kan gedacht worden aan verstoring door geluid, licht en trillingen en optische verstoring. In het kader van Natura 2000-gebieden is ook gekeken naar mogelijk effecten door een toename aan stikstofdepositie. Indien aan de orde is geadviseerd over de vervolgstappen en de te volgen procedure inzake de

[1] Deze informatie is (deels) afkomstig uit de NDFF op basis van een abonnement van Antea Group en mag niet zonder toestemming van BIJ12 worden verstrekt aan derden of op enige andere wijze openbaar gemaakt worden.

natuurwetgeving. Hierbij kan gedacht worden aan een voortoets of passende beoordeling t.b.v. Natura 2000-gebieden. Of het doorlopen van een ‘nee, tenzij-procedure’ in het kader van mogelijke effecten op NNN-gebieden.

Beschermde houtopstanden Ow

Op basis van het planvoornemen en de ligging van het plangebied is onderzocht of er onder de Ow beschermde houtopstanden aanwezig zijn binnen het plangebied. Hierbij is gebruik gemaakt van de door de initiatiefnemer aangeleverde informatie over het planvoornemen, recente luchtfoto’s en indien beschikbaar de begrenzing van de gemeentelijke bebouwde kom Ow. Indien onder de Ow beschermde houtopstanden aanwezig zijn in het plangebied, is getoetst of er sprake is van aantasting van beschermde houtopstanden. Indien er sprake is van aantasting van Ow beschermde houtopstanden is geadviseerd over de vervolgstappen en de te volgen procedure inzake de natuurwetgeving. In voorliggende rapportage is niet getoetst aan gemeentelijk beleid omtrent de kap van bomen en/of bosschages (bijv. APV, bestemmingsplannen, etc.).

Kansen voor natuurwaarden in het plangebied

Binnen een plan zijn vaak mogelijkheden/ kansen aanwezig voor het verhogen van de natuurwaarden (biodiversiteit). Indien dit van toepassing is op het voornemen, zijn hiervoor suggesties gedaan op basis van expert judgement.

Bijlage 23 Rode lijst soorten uit NDFF

Bijlage 3 Rode lijst soorten uit NDFF

Rode Lijst soorten waarvan waarnemingen in de NDFF bekend zijn in het plangebied	
Soortgroep	**Soort**
Vogels	Huismus
Zoogdieren	-
Amfibieën	-
	-
Insecten - Dagvlinders	-
Insecten - Libellen	-
Vissen	-
Planten	-
Overige soortgroepen	-

Over Antea Group

Antea Group is het thuis van 1800 trotse ingenieurs en adviseurs. Samen bouwen wij elke dag aan een veilige, gezonde en toekomstbestendige leefomgeving. Je vindt bij ons de allerbeste vakspecialisten van Nederland, maar ook innovatieve oplossingen op het gebied van data, sensoring en IT. Hiermee dragen wij bij aan de ontwikkeling van infra, woonwijken of waterwerken. Maar ook aan vraagstukken rondom klimaatadaptatie, energietransitie en de vervangingsopgave. Van onderzoek tot ontwerp, van realisatie tot beheer: voor elke opgave brengen wij de juiste kennis aan tafel. Wij denken kritisch mee en altijd vanuit de mindset om samen voor het beste resultaat te gaan. Op deze manier anticiperen wij op de vragen van vandaag en de oplossingen voor morgen. Al 70 jaar.

Contactgegevens

Tolhuisweg 57
8443 DV Heerenveen
Postbus 24
8440 AA Heerenveen

Copyright ©
Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar worden gemaakt door middel van druk, fotokopie, elektronisch of op welke wijze dan ook, zonder schriftelijke toestemming van de auteurs.

De informatie die in dit rapport is opgenomen is uitsluitend bestemd voor geadresseerde(n) en kan persoonlijke of vertrouwelijke informatie bevatten. Gebruik van deze informatie, door anderen dan de geadresseerde(n) en gebruik door hen die niet gerechtigd zijn van deze informatie kennis te nemen, is niet toegestaan. De informatie is uitsluitend bestemd om te worden gebruikt door de geadresseerde, voor het doel waarvoor dit rapport is vervaardigd. Indien u niet de geadresseerde bent of niet gerechtigd bent tot kennisneming, is openbaarmaking, vermenigvuldiging, verspreiding en/of verstrekking van deze informatie aan derden niet toegestaan, tenzij na schriftelijke toestemming door Antea Group en wordt u verzocht de gegevens te verwijderen en direct een melding te maken bij security@anteagroup.nl. Derden, zij die niet geadresseerd zijn, kunnen geen rechten aan dit rapport ontlenen, tenzij na schriftelijke toestemming door Antea Group.

www.anteagroup.nl